

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

અમદાવાદ ખાતે ગુજરાતની ઉચ્ચ અદાલતમાં

સ્પેશિયલ ક્રિમિનલ એપ્લિકેશન (હેબીયસ કોર્પસ) નંબર ૫૬૦૭/૨૦૧૫

મંજૂરી અને સહી માટે :

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી કે. એસ. ઝવેરી

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી જી. બી. શાહ

૧	શું સ્થાનિક સમાચારપત્રોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવી છે?	
૨	ચુકાદો પત્રકારને સંદર્ભિત કરવો કે નહીં?	
૩	શું ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની આખરી નકલ જોવા ઇચ્છે છે?	
૪	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણ અથવા તેનાં હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈ હુકમના અર્થઘટન અંગેનો કોઈ મહત્વપૂર્ણ કાયદાકીય પ્રશ્ન સમાવિષ્ટ છે?	

=====

દિનેશભાઈ ભગવાનભાઈ બામભણીયા અને ૧ અરજદાર (ઓ)

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય અને ૬ પ્રતિવાદીઓ

=====

ઉપસ્થિતિ

અરજદાર નં. ૧ થી ૨ તરફેથી વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી બી. એમ. માંગુકિયા

અરજદાર નં. ૧ થી ૨ તરફેથી વિદ્વાન એડવોકેટ સુશ્રી બેલા એ. પ્રજાપતિ

પ્રતિવાદી નં. ૭ તરફેથી વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી ઝુબિન એફ. ભારડા સાથે વિદ્વાન
એડવોકેટ શ્રી રફીક લોખંડવાલા

પ્રતિવાદી નં. ૨ થી ૬ ને ડી.એસ. દ્વારા નોટિસ બજાવવામાં આવી

પ્રતિવાદી નં. ૧ તરફેથી વિદ્વાન એડવોકેટ જનરલ શ્રી કમલ ત્રિવેદી સાથે
વિદ્વાન પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર શ્રી મિતેશ અમીન તથા વિદ્વાન એડિશનલ પબ્લિક
પ્રોસિક્યુટર સુશ્રી એસ. કે. વિશન

=====

કોરમ:માનનીય ન્યાયમુર્તિ શ્રી કે. એસ. ઝવેરી

અને

માનનીય ન્યાયમુર્તિ શ્રી જી. બી. શાહ

તારીખ:૦૧/૦૪/૨૦૧૬

મૌખિક ચુકાદો

(માનનીય શ્રી જસ્ટિસ કે. એસ. ઝવેરી ના દ્વારા)

૧. અરજદારો દ્વારા આ અરજીમાં હેબિયસ કોર્પસના સ્વરૂપનો યોગ્ય રિટ જારી કરવા તથા પ્રતિવાદીઓને, ખાસ કરીને પ્રતિવાદી નં. ૪ અને પને, શ્રી હાર્દિક પટેલને આ માનનીય અદાલત સમક્ષ રજૂ કરવા અને પ્રતિવાદીઓને તેમને મુક્ત કરવાનો નિર્દેશ આપવા પ્રાર્થના કરવામાં આવી છે.

૨. વર્તમાન અરજી દાખલ કરવા તરફ દોરી જતી હકીકતો અહીં ટૂંકમાં વર્ણવવામાં આવી છે:

૨.૧ આ કોર્પસ-શ્રી હાર્દિક પટેલે ગુજરાત રાજ્યમાં પટેલ સમાજના દમન વિરુદ્ધ આંદોલન શરૂ કર્યું હતું, જેને સમાજ દ્વારા વ્યાપક સમર્થન મળ્યું હતું. ઉપરોક્ત આંદોલનને લગતા મોટાભાગના કાર્યક્રમોમાં અરજદારો કોર્પસ સાથે ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. ૨૫/૦૮/૨૦૧૫ ના રોજ, અમદાવાદના જી.એમ.ડી.સી ગ્રાઉન્ડ ખાતે પાટિદાર સમાજના એક મેળાવડાનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું, જેમાં મોટી સંખ્યામાં લોકો ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. તે દિવસે રાત્રે ૮ વાગ્યા પછી ભીડને વિખેરવા માટે પોલીસે લાઠીચાર્જ કરવો પડ્યો હતો.

૨.૨ ૨૨/૦૮/૨૦૧૫ ના રોજ, અરવલ્લી જિલ્લાના બાયડ તાલુકાના તેનપુર ગામે એક સભાનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું, જેમાં કોર્પસ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. આ સભાનું આયોજન એક ખાનગી સ્થળે કરવામાં આવ્યું હતું અને પોલીસ અચાનક સભાસ્થળે પહોંચી આવી અને કોર્પસની ધરપકડ કરવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો. ત્યાં ઉપસ્થિત જનતાએ પોલીસને મંચ પરથી કોર્પસની ધરપકડ કરવા દીધી નહોતી. ગ્રામજનોને ભય હતો કે પોલીસ મુખ્ય માર્ગને ઘેરી લેશે અને તેથી ગ્રામજનોએ અન્ય માર્ગથી જવાનું સૂચન કર્યું હતું. અરજદારો અને કોર્પસ સભાસ્થળેથી અલગ-અલગ કારોમાં નીકળ્યા હતા.

૨.૩ કારમાં લગભગ ૩ થી ૪ કિલોમીટર જેટલું અંતર કાપ્યા બાદ, પોલીસે ફરીથી રસ્તો રોકીને કોર્પસની ધરપકડ કરી હતી, જે સફેદ રંગની ઝાયલો કારમાં મુસાફરી કરી રહ્યા હતા અને તે કાર એક સ્થાનિક યુવક ચલાવી રહ્યો હતો. ઝાયલો કારની પાછળ એક સ્વિફ્ટ કાર આવી રહી હતી, જે શ્રી હેમેન્દ્ર ચલાવી રહ્યા હતા અને તેમાં ત્રણથી ચાર વ્યક્તિઓ બેઠેલી હતી. સ્વિફ્ટ કારની પાછળ ત્રીજી કાર પણ આવી રહી હતી, જે અરજદાર નં. ૧ ચલાવી રહ્યા હતા અને અરજદાર નં. ૨ તે કારમાં મુસાફર તરીકે બેઠા હતા.

૨.૪ અરજદારો, જેઓ આશરે ૨૫ થી ૩૦ વાહનોમાં મુસાફરી કરી રહેલા લોકોના સમૂહનો ભાગ હતા, તેમને પોલીસે અટકાવ્યા હતા. કોર્પસ અરજદારોની

કારમાં મળી આવ્યા ન હોવાથી, પોલીસે કોર્પસ અંગે પૂછપરછ કરી હતી. પોલીસે અન્ય કારોની પણ તપાસ કરવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો, પરંતુ કોર્પસ મળી આવ્યા નહોતા. ત્યારબાદ, જ્યારે પોલીસને જાણ થઈ કે કોર્પસ ઝાયલો કારમાં મુસાફરી કરી રહ્યા હતા, ત્યારે તેમણે ઉક્ત કારની તપાસ શરૂ કરી હતી. અરજદારોનો કેસ એવો છે કે કોર્પસનો મોબાઈલ ફોન સમગ્ર સમય દરમિયાન અરજદાર નં. ૧ પાસે જ રહ્યો હતો અને તે દિવસે પણ તે અરજદાર નં. ૧ પાસે જ હતો. કોર્પસ પાસે મોબાઈલ ફોન નહોતો અને કોર્પસ સાથે મુસાફરી કરી રહેલી કોઈ વ્યક્તિ પાસે મોબાઈલ ફોન હોવાની પણ તેમને કોઈ માહિતી નહોતી.

૨.૫ જ્યારે અરજદારો સાંજના સમયે અમદાવાદ પહોંચ્યા ત્યારે અરજદાર નં. ૧ પાસે રહેલા કોર્પસના મોબાઈલ ફોન પર કોર્પસ તરફથી કોઈ સંદેશો મળ્યા નહોતો. જોકે, અરજદારોને એવો સંદેશ મળ્યો હતો કે પોલીસે કોર્પસની ધરપકડ કરી હોવાનો કોઈ દાવો કર્યો નહોતો અને કોર્પસ પોતે જ સ્થળેથી ચાલ્યા ગયા હતા. અરજીમાં અરજદારોનું એવું નિવેદન છે કે તેમની નજર સમક્ષ પોલીસે કોર્પસને ઘેરીને અને ચારે તરફથી નાકાબંધી કરી લીધા હતા અને તેથી પોલીસે કોર્પસનું અપહરણ કર્યું હતું; પરિણામે કોર્પસને ઉક્ત સ્થળેથી પોતાની રીતે ચાલ્યા જવાની કોઈ શક્યતા જ રહી નહોતી.

૨.૬ તેથી, શ્રી હાર્દિક પટેલ – કોર્પસના જીવનને ગંભીર ખતરો હોવાની આશંકાને કારણે, અરજદારોએ આ હેબિયસ કોર્પસની અરજી દાખલ કરી હતી,

જેથી પ્રતિવાદીઓને કોર્પસને આ માનનીય અદાલત સમક્ષ રજૂ કરવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવે. અરજદારોનો દાવો છે કે પોલીસ દ્વારા તેમની નજર સમક્ષ કોર્પસને ગેરકાયદેસર રીતે અટકાયતમાં લેવામાં આવ્યા હતા, જ્યારે પોલીસે તેની ધરપકડ કરી હોવાનો ઇનકાર કર્યો હતો.

૩ બંને પક્ષોના વિદ્વાન વકીલો દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતોના રેકોર્ડિંગ સાથે આગળ વધતા પહેલા, અમે વર્તમાન અરજી દાખલ કર્યા પછી બનેલી ઘટનાઓને પણ નોંધવા માંગીએ છીએ.એ નોંધવું યોગ્ય રહેશે કે ૨૨/૦૮/૨૦૧૫ (મંગળવાર) ના રોજ સાંજે ૬ વાગ્યે કોર્પસ ગુમ થયા પછી, જે સમાચાર અહેવાલો દ્વારા અનુસરવામાં આવ્યું હતું જેમાં પોલીસે તેની ધરપકડ ન કરવાનો દાવો કર્યો હતો અને અરજદારોએ તેને પોલીસ દ્વારા ધરપકડ કરવામાં આવતો જોયો હોવાનો દાવો કર્યો હતો, આ રિટ અરજી અરજદારના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા તે જ દિવસે અથવા જો યોગ્ય રીતે તે જ રાત્રે જ મૂકવામાં આવી હોય તો દાખલ કરવામાં આવી હતી.અરજદારોના વિદ્વાન વકીલે આ મામલે ગંભીર તાકીદ દર્શાવી હતી અને તત્કાલીન માનનીય કાર્યકારી મુખ્ય ન્યાયાધીશ પાસેથી પરવાનગી લીધા પછી, આ અદાલતની બેન્ચ (કોરમ: ન્યાયમૂર્તિ એમ. આર. શાહ અને ન્યાયમૂર્તિ કે. જે. ઠાકર) દ્વારા નિવાસસ્થાને સવારે ૦૨ વાગ્યે ૨૩/૦૮/૨૦૧૫ પર સુનાવણી કરવામાં આવી હતી.આ અદાલતે નીચેનો આદેશ આપ્યો હતો:

“બતાવવામાં આવેલી તાકીદને ધ્યાનમાં રાખીને અને માનનીય કાર્યકારી મુખ્ય ન્યાયાધીશ દ્વારા મંજૂરી આપવામાં આવ્યા પછી, અમે આ બાબતને આજે એટલે કે આજની તારીખે રાત્રે ૨.૦૦ વાગ્યે નિવાસસ્થાને હાથ ધરી છે.

અરજદારો તરફથી વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી બી. એમ. માંગુકિયા અને આગોતરી નકલની બજવણી થતાં પ્રતિવાદી રાજ્ય તરફથી વિદ્વાન પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર શ્રી મિતેશ અમીનને સાંભળ્યા.

અંબાલિયાર પોલીસ સ્ટેશન, તાલુકો બાયડ, જિલ્લા અરવલ્લીના પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટરને પ્રતિવાદી નં. ૬ તરીકે જોડવાની પરવાનગી આપવામાં આવે છે.

આગોતરી નકલની બજવણી થતાં ગુજરાત રાજ્ય તરફથી વિદ્વાન પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર શ્રી મિતેશ અમીન હાજર થયા છે. તેમણે જણાવ્યું કે અરજીની નકલ તેમને રાત્રે ૧.૩૦ વાગ્યે જ બજાવવામાં આવી હોવાથી અને સમય ખૂબ જ ઓછો હોવાથી તેઓ સંબંધિત પ્રતિવાદી સત્તાધિકારી પાસેથી સંપૂર્ણ સૂચનાઓ મેળવી શક્યા નથી. તેમ છતાં, તેમને પ્રાપ્ત થયેલી મર્યાદિત સૂચનાઓના આધારે તેમણે જણાવ્યું કે કોઈપણ પોલીસ સત્તાધિકારીએ કોર્પસ હાર્દિક પટેલની ધરપકડ કરી નથી અને/અથવા તેમને અટકાયતમાં પણ લીધા નથી; તેથી, અરજીમાં કરાયેલા આક્ષેપ મુજબ કોર્પસને ગેરકાયદેસર રીતે અટકાયતમાં રાખવાનો કોઈ પ્રશ્ન જ ઉપસ્થિત થતો નથી. તેમણે

અદાલતમાં જણાવ્યું કે તેમની જાણકારી મુજબ તેનપુરમાંથી આશરે ૮ થી ૯ વ્યક્તિઓની ધરપકડ કરવામાં આવી છે અને અમદાવાદમાંથી આશરે ૩ થી ૪ વ્યક્તિઓની ધરપકડ કરવામાં આવી છે, જેઓ શરૂઆતમાં તેનપુર ખાતે કોર્પસ સાથે સભામાં હાજર રહ્યા હતા અને ત્યારબાદ અમદાવાદ તરફ નાસી ગયા હતા; આ ધરપકડ અંબાલિયાર પોલીસ સ્ટેશનમાં નોંધાયેલી પ્રથમ માહિતી અહેવાલના સંદર્ભમાં કરવામાં આવી છે. તેમણે વિનંતી કરી કે પ્રતિવાદીઓને આ બાબતે વધુ સૂચનાઓ મેળવવા તથા વિગતવાર જવાબી સોગંદનામું રજૂ કરવા માટે થોડો યોગ્ય સમય આપવામાં આવે.

નોટિસ ૨૪/૦૯/૨૦૧૫ના રોજ પરતપાત્ર રહેશે. પ્રતિવાદી સત્તાધિકારીઓ તરફથી વિદ્વાન પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર શ્રી મિતેશ અમીને પ્રવેશ અંગેની નોટિસની બજવણી માફ કરી છે. જવાબી સોગંદનામું, જો કોઈ હોય તો, પરતપાત્ર તારીખે અથવા તે પહેલાં અરજદારોના વિદ્વાન એડવોકેટને તેની નકલ સાથે રજૂ કરવાનું રહેશે.”

૩.૧ એ નોંધવું રહે છે કે બીજા દિવસે એટલે કે તા. ૨૪/૦૯/૨૦૧૫ના રોજ ગુરુવારે કોર્પસ પોતે જ અરજદારોના વિદ્વાન એડવોકેટ સાથે હાજર રહ્યા હતા. આ અદાલતને નીચેનો આદેશ પસાર કરવાની ફરજ પડી હતી:

“ ૧.૦૦ અરજદારો વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી મંગુકિયાએ અદાલતમાં જણાવ્યું છે કે શ્રી હાર્દિક પટેલ વ્યક્તિગત રીતે કોર્ટમાં હાજર છે.

૨.૦૦ અરજીમાં કરવામાં આવેલા કોર્પસના કથિત ગેરકાયદેસર અટકાયત સંબંધિત આક્ષેપોના સંદર્ભમાં કોર્પસ શ્રી હાર્દિક પટેલ પાસેથી હકીકતો જાણી લેવા માટે, કોર્પસ શ્રી હાર્દિક પટેલે તા. ૨૨/૦૮/૨૦૧૫ના રોજ બપોરે આશરે ૨.૩૦ વાગ્યા પછી બનેલી ઘટનાઓ અને ક્રમ અંગેનું નિવેદન આપ્યું હતું. કોર્પસ શ્રી હાર્દિક પટેલનું નિવેદન તેમના પોતાના હસ્તાક્ષરમાં લેવાનું અમને યોગ્ય જણાયું અને તેથી અમે કોર્પસ શ્રી હાર્દિક પટેલને અદાલતમાં પોતાનું નિવેદન લખવા તથા પ્રાદેશિક ભાષામાં પોતાના હસ્તાક્ષરમાં લેખિત નિવેદન આપવા જણાવ્યું હતું.

૩.૦૦ પરિણામે, શ્રી હાર્દિક પટેલે પોતાનું નિવેદન પોતાના હસ્તાક્ષરમાં અને સ્થાનિક ભાષામાં આપ્યું છે. શ્રી હાર્દિક પટેલ દ્વારા તેમના પોતાના હસ્તાક્ષરમાં આપવામાં આવેલા કોર્પસનું નિવેદન રેકૉર્ડ પર લેવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો છે, જો કે, તેને સીલબંધ કવરમાં રાખવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો છે. કોર્પસ શ્રી હાર્દિક પટેલે અદાલતમાં જણાવ્યું છે કે આ અદાલત સમક્ષ આજે આપેલા પોતાના હસ્તાક્ષરમાં તેમના દ્વારા આપવામાં આવેલા નિવેદનમાં તેમણે જે કહ્યું છે તે સિવાય તેઓ આગળ કંઈ કહેવા માંગતા નથી.

૪.૦૦ રાજ્ય તરફથી હાજર વિદ્વાન એડવોકેટ જનરલ શ્રી કમલ ત્રિવેદીએ પ્રતિવાદી રાજ્ય

સત્તાધિકારીઓ તરફથી જવાબી સોગ દનામું રજૂ કર્યું છે, જેને રેકૉર્ડ પર લેવાનો આદેશ કરવામાં આવે છે. રાજ્ય તથા પોલીસ સત્તાધિકારીઓ તરફથી હાજર વિદ્વાન એડવોકેટ જનરલ શ્રી કમલ ત્રિવેદીએ અદાલતના અવલોકન માટે જ બે સીલબંધ કવરો પણ અમારી સમક્ષ રજૂ કર્યા છે. તેમના જણાવ્યા મુજબ, અરજદારોએ હાલની અરજીમાં રાજ્યના સંબંધિત પોલીસ સત્તાધિકારીઓ દ્વારા કોર્પસ શ્રી હાર્દિક પટેલના અપહરણ અંગે કરેલા આક્ષેપોને ધ્યાનમાં લેતી વખતે આ બંને સીલબંધ કવરોમાંની સામગ્રી અદાલતે વિચારણામાં લેવી જરૂરી છે.

અમે માત્ર અદાલતના અવલોકન માટે વિદ્વાન એડવોકેટ જનરલ શ્રી કમલ ત્રિવેદી દ્વારા રજૂ કરાયેલા ઉપરોક્ત દસ્તાવેજોને વાંચ્યા છે. જો કે, આ બાબતની સંવેદનશીલતા અને ગંભીરતાને ધ્યાનમાં રાખીને ઉપરોક્ત બાબતને આ તબક્કે જાહેર કરવાની જરૂર નથી.

૫.૦૦ કોર્પસ શ્રી હાર્દિક પટેલનું નિવેદન તેમજ અરજદારો વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી મંગુકિયાના નિવેદનો અને કોર્પસ શ્રી હાર્દિક પટેલ દ્વારા વર્ણવવામાં આવેલી ઘટનાઓના ક્રમને ધ્યાનમાં લીધા પછી, જે તેમણે તેમના નિવેદનમાં જણાવ્યું છે અને જેને સીલબંધ કવરમાં રાખવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો છે, અમારો પ્રથમ દૃષ્ટિએ એવો અભિપ્રાય છે કે અહીં અરજદારોએ વર્તમાન અરજીમાં કરવામાં આવેલા આરોપોને સાબિત કરવા જરૂરી છે, જેના કારણે કોર્ટને વિશ્વાસ થયો કે હેબિયસ કોર્પસ કાર્યવાહી તાત્કાલિક શરૂ કરવામાં આવે છે જે ૨૩/૦૮/૨૦૧૫ પર સવારે દોઢ વાગ્યે છે અને તેથી તે ધ્યાનમાં લેતા, અરજદારો દ્વારા હાલની અરજીમાં કરવામાં આવેલા આક્ષેપોથી અમે પ્રથમદર્શી રીતે

બિલકુલ સંતુષ્ટ નથી. જો કે, અરજીમાં કરવામાં આવેલા આરોપોને સાબિત કરવા માટે અરજદારો અને/અથવા તેમના વકીલને વધુ તક આપવાની જરૂર છે. તે કારણ છે કે જો કોઈએ અદાલતને ગેરમાર્ગે દોરવાનો પ્રયાસ કર્યો હોય અને/અથવા ખોટા નિવેદનો આપ્યા હોય અને અદાલતી કાર્યવાહીને હળવી રીતે લીધી હોય, તો તેને મંજૂરી આપી શકાતી નથી અને/અથવા સહન કરી શકાતી નથી.કોઈ પણ વ્યક્તિ, તે/તેણી ગમે તે હોય, તેને અદાલતી કાર્યવાહીને હળવાશથી લેવાની મંજૂરી આપી શકાય નહીં અને/અથવા અદાલત અથવા અદાલતી કાર્યવાહીને તુરંચ ગણવાની પરવાનગી આપી શકાતી નથી.વધુમાં, વર્તમાન અરજી સોગંદનામા પર કરવામાં આવેલી નથી અને તેથી બંને અરજદારોએ આજના દિવસ દરમિયાન જ વર્તમાન અરજી અંગે સોગંદનામું કરીને તેની પુષ્ટિ કરવી.

૫.૦૦ અમે કોર્પસ શ્રી હાર્દિક પટેલની ઇચ્છા જાણી લીધી હતી અને તેમને પૂછ્યું હતું કે તેઓ ક્યાં જવા, રહેવા અને વસવાટ કરવા ઇચ્છે છે. કોર્પસ શ્રી હાર્દિક પટેલે અદાલતમાં જણાવ્યું હતું અને ઇચ્છા વ્યક્ત કરી હતી કે તેઓ ગાંધીનગર ખાતેના પોતાના નિવાસસ્થાને જવા, રહેવા અને વસવાટ કરવા માંગે છે. કોર્પસ શ્રી હાર્દિક પટેલને તેમની ઇચ્છા મુજબ ગાંધીનગર ખાતેના પોતાના નિવાસસ્થાને જવા, રહેવા અને વસવાટ કરવાની પરવાનગી આપવામાં આવે છે.

૫.૦૦ અરજદારો તરફથી હાજર વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી માંગુકિયાની વિનંતી મુજબ, મામલો ૨૯/૦૯/૨૦૧૫ના રોજ રાખવામાં આવે છે. કોર્પસ શ્રી હાર્દિક પટેલે અદાલતમાં જણાવ્યું છે

અને આ અદાલતને ખાતરી આપી છે કે તેઓ આગામી તારીખે વ્યક્તિગત રીતે આ અદાલત સમક્ષ હાજર રહેશે. અરજદારો તરફથી હાજર વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી માંગુકિયાએ પણ અદાલતને ખાતરી આપી છે કે આગામી સુનાવણીની તારીખ એટલે કે ૨૯/૦૯/૨૦૧૫ના રોજ સવારે ૧૧-૦૦ વાગ્યે કોર્પસ શ્રી હાર્દિક પટેલ વ્યક્તિગત રીતે આ અદાલત સમક્ષ હાજર રહેશે. તેથી, અરજદારોના વિદ્વાન એડવોકેટને અનુકૂળ પડે તેવી તારીખ એટલે કે ૨૯/૦૯/૨૦૧૫ સુધી મામલો મુલતવી રાખવામાં આવે છે. તેમ છતાં, મામલો ૨૯/૦૯/૨૦૧૫ સુધી મુલતવી રાખતી વખતે એ નોંધવામાં આવે છે અને સ્પષ્ટ કરવામાં આવે છે કે હાલમાં અમે એવો કોઈ અભિપ્રાય વ્યક્ત કર્યો નથી કે કોર્પસ શ્રી હાર્દિક પટેલ પ્રતિવાદીઓ પૈકી કોઈ અથવા રાજ્યના કોઈ પોલીસ સત્તાધિકારીની ગેરકાયદેસર અટકાયત અને/અથવા ગેરકાયદેસર કસ્ટડીમાં હતા કે નહીં. વધુમાં, એ પણ સ્પષ્ટ કરવામાં આવે છે કે જો કોઈ પોલીસ સ્ટેશનમાં કોર્પસ શ્રી હાર્દિક પટેલ વિરુદ્ધ અન્ય કોઈ પ્રથમ માહિતી અહેવાલ અને/અથવા ફરિયાદ હોય, તો તેની કાર્યવાહી કાયદા અનુસાર આગળ ધપાવી શકાય અને કાયદાને તેની પોતાની રીતે કાર્ય કરવા દેવામાં આવે. તેમ છતાં, કોઈપણ સંજોગોમાં કોર્પસ શ્રી હાર્દિક પટેલે વ્યક્તિગત રીતે આ અદાલત સમક્ષ હાજર રહેવાનું રહેશે અને/અથવા ઉપરોક્ત નોંધ્યા મુજબ આગામી તારીખ એટલે કે ૨૯/૦૯/૨૦૧૫ના રોજ સવારે ૧૧-૦૦ વાગ્યે તેમને આ અદાલત સમક્ષ રજૂ કરવાના રહેશે. ”

[ભાર મૂકવામાં આવ્યો]

૩.૨આ અદાલતે તા. ૨૪/૦૯/૨૦૧૫ના રોજ કોર્પસ શ્રી હાર્દિક પટેલના નિવેદન તેમજ અરજદારો તરફથી હાજર વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી માંગુકિયાની રજૂઆતો અને કોર્પસ દ્વારા જણાવવામાં આવેલા ઘટનાઓના ક્રમને ધ્યાનમાં લીધા બાદ, હાલની અરજીમાં કરવામાં આવેલા આક્ષેપોને સમર્થિત કરવા અરજદારોને નિર્દેશ આપ્યો હતો, જેના આધારે તેમણે તા. ૨૩/૦૯/૨૦૧૫ના રોજ રાત્રે ૧.૩૦ વાગ્યે તાત્કાલિક હેબિયસ કોર્પસની કાર્યવાહી શરૂ કરી હતી. તેથી, અરજીમાં કરવામાં આવેલા આક્ષેપોને સમર્થિત કરવા માટે અરજદારોને યોગ્ય સોગંદનામું દાખલ કરવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો અને તે મુજબ મામલો તા. ૨૯/૦૯/૨૦૧૫ સુધી મુલતવી રાખવામાં આવ્યો હતો. તા. ૨૯/૦૯/૨૦૧૫ના રોજ કોઈ સોગંદનામું દાખલ કરવામાં આવ્યું નહોતું અને મામલો તા. ૦૮/૧૦/૨૦૧૫ સુધી મુલતવી રાખવામાં આવ્યો હતો.

૩.૩ તા. ૦૮/૧૦/૨૦૧૫ના રોજ અરજદાર નં. ૧ દ્વારા સોગંદનામું દાખલ કરવામાં આવ્યું હતું, પરંતુ તે આ અદાલતને સંતોષકારક જણાયું નહોતું અને તેથી યોગ્ય સોગંદનામું દાખલ કરવા માટે મામલો તા. ૨૧/૧૦/૨૦૧૫ સુધી મુલતવી રાખવામાં આવ્યો હતો. જોકે, તા. ૨૧/૧૦/૨૦૧૫ના રોજ અથવા ત્યાર પછીની તારીખ એટલે કે તા. ૨૭/૧૦/૨૦૧૫ના રોજ પણ કોઈ સોગંદનામું દાખલ કરવામાં આવ્યા નહોતા. તા. ૦૪/૧૧/૨૦૧૫ના રોજ આ અદાલત દ્વારા તા. ૨૭/૧૦/૨૦૧૫ના રોજ પસાર કરવામાં આવેલા આદેશ

સામે અરજદારોએ માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતનો સંપર્ક કર્યો હોવાના આધારે મામલો મુલતવી રાખવામાં આવ્યો હતો. તા. ૦૬/૧૧/૨૦૧૫ના રોજ પણ અરજીમાં કરવામાં આવેલા આક્ષેપોને સમર્થિત કરતું કોઈ સોગંદનામું દાખલ કરવામાં આવ્યું નહોતું. અંતે, અરજદારોએ તા. ૨૩/૧૧/૨૦૧૫ના રોજ અન્ય ખંડપીઠ સમક્ષ, જેમાં માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી કે. એસ. ઝવેરી તથા માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી આર. પી. ધોળરિયા સમક્ષ, પ્રત્યુત્તર સોગંદનામું દાખલ કર્યું હતું અને ત્યારબાદ મામલો સમયાંતરે મુલતવી રાખવામાં આવ્યો હતો.

૩.૪ ૦૮/૧૨/૨૦૧૫ પર, અરજદારો વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી મંગુકિયાએ જણાવ્યું હતું કે જેમ જેમ કોર્પસ શોધી કાઢવામાં આવ્યું છે, તેમ તેમ આ બાબત નિર્ણય બની ગઈ છે.જો કે, પ્રતિવાદી રાજ્ય વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન એડવોકેટ જનરલ શ્રી કમલ ત્રિવેદીએ રજૂઆત કરી હતી કે કેસની હકીકતો અને સંજોગોને ધ્યાનમાં રાખીને, આ અદાલત એવા પ્રશ્નો ઘડી શકે છે જે હેબિયસ કોર્પસમાં રિટ પિટિશન માટે માર્ગદર્શિકા તરીકે કામ કરી શકે.ત્યારબાદ આ અદાલતે આ બાબતને ૦૮/૧૨/૨૦૧૫ પર સ્વીકારી હતી અને પક્ષકાર નંબર ૭ તરીકે કોર્પસમાં જોડાઈ હતી અને નીચેના પ્રશ્નો તૈયાર કર્યા હતા જે આ અદાલત સમક્ષ નિર્ધારણ માટે ઊભા થયા હતા જે હેબિયસ કોર્પસ પર રિટ પિટિશન માટે માર્ગદર્શિકા તરીકે કામ કરવા જોઈએ:

“૧. શું આ માનનીય અદાલતે સંતુષ્ટ થયા પછી જાહેર કરવું જોઈએ કે અહીંના અરજદારોએ ખોટા અને બિનકાર્યક્ષમ સોગંદનામા દાખલ કરીને આ માનનીય અદાલતનો સંપર્ક કર્યો છે અને તેથી, ન્યાયિક પ્રક્રિયાનો દુરુપયોગ કરવા માટે, અનુકરણીય અને શિક્ષાત્મક કિંમત સાથે શીર્ષકવાળી રિટ અરજીને બરતરફ કરવી જોઈએ?”

૨. શું આ માનનીય અદાલતે ઉપરોક્ત સંદર્ભ મુજબ સંતુષ્ટ થયા પછી, ખોટા પુરાવા આપવા માટે ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૧૮૧ થી ૧૮૩, ૧૮૬ અને અન્ય લાગુ જોગવાઈઓની જોગવાઈઓ અનુસાર અરજદાર સામે કાર્યવાહી કરવા માટે યોગ્ય નિર્દેશો જારી કરવા જોઈએ?”

૩. શું આ માનનીય અદાલતે અરજદારોના કહેવા પર ન્યાયિક સમય અને જાહેર નાણાંનો બગાડ કરવાની મંજૂરી આપવી જોઈએ, જેમણે પોલીસ અધિકારીઓ દ્વારા શ્રી હાર્દિક પાટેના અપહરણ અને ગેરકાયદેસર રીતે કેદની વાર્તા રચીને સમાજમાં અશાંતિ અને કાયદો અને વ્યવસ્થાની સ્થિતિ પેદા કરવા માટે બિનજરૂરી સનસનાટી અને આંચકો પેદા કરવા માટે તેમની દુર્ભાવનાપૂર્ણ અને ગેર-ઘરાટાપૂર્વકની રચના કરવા માટે કેપ્શન કાર્યવાહી શરૂ કરી છે?”

૪. શું અરજદારો જેવા પક્ષકારોને ખોટી જુબાની, રાજ્ય વિરુદ્ધ હેબિયસ કોર્પસની કાર્યવાહી શરૂ કરાવી, ખોટી સાક્ષી આપવી,

હકીકતોને મરડીને રજૂ કરવી અને પ્રેરિત ખોટી રજૂઆતો જેવી અનૈતિક કૃત્યોમાં પ્રવૃત્ત થઈને પોલીસ સત્તાધિકારીઓની છબી અને પ્રતિષ્ઠાને કલંકિત કર્યા બાદ, માત્ર અરજી પરત ખેંચી લઈને કોઈપણ પરિણામ ભોગવ્યા વિના છટકી જવાની મંજૂરી આપીને પોતાના અંગત લાભ માટે ન્યાયની ધારા દૂષિત કરવાની છૂટ આપવી જોઈએ?

૫ શું હેબીયસ કોર્પસ માટે ઉપરોક્ત રિટ પિટિશન દાખલ કરનારા અરજદારોના વકીલ, બાર કાઉન્સિલના નિયમો સાથે વાંચેલા એડવોકેટ્સ એક્ટ, ૧૯૬૧ હેઠળ લાદવામાં આવેલી તેમની ફરજ સાથે સુસંગત માનનીય અદાલતને મદદ કરવા માટે આ માનનીય અદાલતના અધિકારી તરીકે કામ કરવા માટે બંધાયેલા નથી?”

૩.૫ તા. ૦૫/૦૨/૨૦૧૬ના રોજ જ્યારે મામલો સુનાવણી માટે લેવામાં આવ્યો ત્યારે કોર્પસ – પ્રતિવાદી નં. ૭ તરફથી વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી ઝુબિન ભારડા હાજર થયા અને જવાબ દાખલ કરવા માટે સમય માગ્યો હતો. તે મુજબ મામલો તા. ૦૮/૦૨/૨૦૧૬ સુધી મુલતવી રાખવામાં આવ્યો હતો. અહીં એ વાતની પણ વિશેષ નોંધ કરવી જરૂરી છે કે કોર્પસ તરફથી વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી ભારડા તથા અન્ય વ્યક્તિઓ, જેમ કે શ્રી પ્રજ્ઞેશ પટેલ, શ્રી જયેન્દ્ર પટેલ અને શ્રી વિપુલ પટેલને જેલમાં કોર્પસને મળવાની પરવાનગી આપવામાં આવી હતી. જોકે, તા. ૨૩/૦૩/૨૦૧૬ સુધી કોઈ જવાબ દાખલ કરવામાં આવ્યો નહોતો અને તે તારીખે શ્રી ભારડાએ જણાવ્યું હતું કે તેઓ વધુ કોઈ જવાબ દાખલ કરવા

ઈચ્છતા નથી. અંતે, મામલો આજના દિવસે અંતિમ સુનાવણી માટે નિર્ધારિત કરવામાં આવ્યો હતો.

જ. ઉપરોક્ત વિચારણા માટેના પ્રશ્નો રાજ્ય સરકાર તરફથી વિદ્વાન એડવોકેટ જનરલ શ્રી કમલ ત્રિવેદીની વિનંતીથી ઘડવામાં આવ્યા હતા. તેથી, અમે સૌપ્રથમ પ્રતિવાદી રાજ્ય તરફથી વિદ્વાન એડવોકેટ જનરલ શ્રી ત્રિવેદીને સાંભળ્યા.

પ. શ્રીમતી સંગીતા વિશન સાથે વિદ્વાન સરકારી વકીલ શ્રી મિતેશ અમીન સાથે હાજર રહેલા વિદ્વાન એડવોકેટ જનરલ શ્રી કમલ ત્રિવેદીએ વિદ્વાન અધીક સરકારી વકીલે વર્તમાન અરજદારોના કૃત્ય અને વર્તનની સખત નિંદા કરી છે.તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે પોલીસ અધિકારીઓ દ્વારા શ્રી હાર્દિક પટેલનું કથિત અપહરણ અને ગેરકાયદેસર રીતે કેદ કરવાનો સમગ્ર કેસ કાયદો અને વ્યવસ્થાની મશીનરી વિરુદ્ધ વાતાવરણ ઊભું કરવા માટે અને ગુજરાત રાજ્યમાં સનસનાટી અને અશાંતિ પેદા કરવાના હેતુથી બનાવવામાં આવ્યો હતો.તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે ગેરકાયદેસર અટકાયતની અરજીમાં સ્થાપિત કરવામાં આવેલા આવા કેસની વ્યાપકતાએ કાયદો અને વ્યવસ્થાની મશીનરી પર નિરાશાજનક અસર કરી હતી, જોકે રેકૉર્ડ સ્પષ્ટપણે દર્શાવે છે કે કોઈ પણ સમયે, પોલીસે શ્રી હાર્દિક પટેલનું અપહરણ કર્યું ન હતું અથવા ગેરકાયદેસર રીતે તેમને કેદ કર્યા ન હતા.

પ.૧ શ્રી ત્રિવેદીએ રજૂઆત કરી હતી કે અરજદારો દ્વારા તે જ રાત્રે ઇલેક્ટ્રોનિક મીડિયા, સોશિયલ મીડિયા અને પ્રિન્ટ મીડિયામાં હાલની હેબિયસ કોર્પસ અરજીનો વ્યાપક પ્રચાર કરવામાં આવ્યો હતો, જે સ્પષ્ટપણે આ અદાલતી પ્રક્રિયાનો દુરુપયોગ કરવા માટે અરજદારોની સુનિયોજિત રચનાને સ્થાપિત કરે છે.તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે વર્તમાન અરજીમાં શપથ પર અમુક આક્ષેપો કરવામાં અરજદારોનું વર્તન વાંધાજનક છે અને તેની વિગતવાર તપાસ અને તપાસની જરૂર છે.તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે અરજી દાખલ કર્યા પછી આ અદાલતે અરજદારોને અરજીમાં કરવામાં આવેલા આરોપોને સાબિત કરવા માટે પૂરતી તક આપી હતી જે અરજદારો કરવામાં નિષ્ફળ રહ્યા છે.તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે તેનાથી વિપરીત, અરજદારોએ પોલીસ અધિકારીઓ સામે ખોટી રીતે આરોપ લગાવતા આ અદાલતના આદેશો સામે ભારતની માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતનો સંપર્ક કર્યો હતો.

પ.૨ શ્રી ત્રિવેદીએ રજૂઆત કરી હતી કે પ્રતિવાદી નંબર ૭ એટલે કે શ્રી હાર્દિક પટેલે પણ સ્થાનિક ભાષામાં તેમના હાથથી લખેલા નિવેદનમાં ઘણી વિવિધતાઓ સાથે સમાન સંગીત ટ્યુન કર્યું છે, જે શરૂઆતમાં સીલબંધ કવરમાં રાખવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો, પરંતુ પછીથી પક્ષોને આપવામાં આવ્યો હતો.ઉપરોક્ત સંજોગોમાં, આ અદાલતે ૨૪/૯/૨૦૧૫ પર પસાર

કરેલા તેના આદેશમાં, અરજદારોને અરજીમાં કરવામાં આવેલા આરોપોને સાબિત કરવાની ઇચ્છા વ્યક્ત કરી હતી, જ્યારે નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું હતું:

“... .. તે કારણ છે કે જો કોઈએ અદાલતને ગેરમાર્ગે દોરવાનો પ્રયાસ કર્યો હોય અને/અથવા ખોટું નિવેદન આપ્યું હોય અને અદાલતી કાર્યવાહીને હળવી રીતે લીધી હોય, તો તેને મંજૂરી આપી શકાતી નથી અને/અથવા સહન કરી શકાતી નથી. કોઈ પણ વ્યક્તિ, તે ગમે તે હોય, તેને અદાલતી કાર્યવાહીને હળવાશથી લેવાની મંજૂરી આપી શકાય નહીં અને/અથવા અદાલતી કાર્યવાહીને ગેરમાર્ગે દોરવાની મંજૂરી આપી શકાય નહીં.” [ભાર મૂકવામાં આવે છે]

પ.૩ શ્રી ત્રિવેદીએ રજૂઆત કરી હતી કે આ અદાલત દ્વારા સમયાંતરે અરજીમાં કરવામાં આવેલા આરોપોને સાબિત કરવા માટે પૂરતો સમય આપવાના આદેશોના જવાબમાં, આજરે, અરજદાર નંબર ૧ એટલે કે પિંટૂબેન દિનેશભાઈ ભંભાનિયાની પત્નીએ આરોપોને સાબિત કરવા માટે ૨૩/૧૧/૨૦૧૫ (પાના ૩૯ થી ૯૨) નું સોગંદનામું દાખલ કર્યું હતું. આ સાથે, અરજદાર નંબર ૨ શ્રી કેતનભાઈ લલિતભાઈ પટેલ (પાના નં. ૯૩) નું બીજું સોગંદનામું, તારીખ ૨૯/૯/૨૦૧૫, ૨૩/૧૧/૨૦૧૫ પર દાખલ કરવામાં આવ્યું હતું, જેમાં અન્ય બાબતોની સાથે ૧૦ વ્યક્તિઓના સોગંદનામા (એટલે કે આર-૪ થી આર-૧૩) છે. હકીકતમાં, અરજદાર નંબર ૨ નું આ સોગંદનામું અગાઉ

૨૯/૯/૨૦૧૫ પર રજૂ કરવામાં આવ્યું હતું અને તે પછી તે જ દિવસે પાછું ખેંચવામાં આવ્યું હતું, પરંતુ તે ફરીથી રજૂ કરવામાં આવ્યું હતું, જેમાં અરજદાર નંબર ૧ ની પત્નીની તારીખ ૨૩/૧૧/૨૦૧૫ ના સોગંદનામામાં સોગંદનામું હતું, જે પિંટૂબેન દિનેશભાઈ ભંભાનિયા છે, જેમાં તે અન્ય બાબતોની સાથે નીચે મુજબ જણાવવામાં આવ્યું હતું:

‘... .. આ પૃષ્ઠભૂમિમાં, મારા પતિ દ્વારા શ્રી હાર્દિક પટેલ ગુમ હોવાની જે આશંકા વ્યક્ત કરવામાં આવી હતી તે ગુજરાત પોલીસની કોઈ પૂર્વધારણા, ધારણા અથવા ધારણા પર આધારિત નહોતી કે ગુજરાત રાજ્યનો દરેક પાટીદાર હજુ પણ પોલીસ દળથી કંપાઈ રહ્યો છે.’ (પાના નં. ૪૯)

પ.૪ શ્રી ત્રિવેદીએ અરજદાર નંબર ૨ શ્રી કેતનભાઈ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલા સોગંદનામા તરફ આ કોર્ટનું ધ્યાન દોરતા રજૂઆત કરી હતી કે અરજદાર નંબર ૨એ તેમના ઉપરોક્ત સોગંદનામામાં નીચે મુજબ જણાવ્યું છે:

‘૯અરજદારોએ જોયું છે કે પોલીસ દ્વારા હાર્દિકની કાર પણ રોકવામાં આવી હતી અને તેથી, અરજદારોએ અરજીના મેમોમાં જણાવ્યું છે કે, અરજદારોએ જોયું છે કે હાર્દિકની કારને પોલીસે અટકાવી હતી અને તેની ધરપકડ કરવામાં આવી હતી..... જો કે, અરજદારોને હવે ઉપરોક્ત ગામવાસીઓની પૂછપરછમાંથી

જાણવા મળ્યું છે, જેમણે શપથ પર એમ પણ કહ્યું છે કે હાર્દિકનો ડ્રાઈવર પણ કાર ફેરવવામાં સફળ રહ્યો હતો અને ભૂંદાસન ગામમાં થોડો સમય તેનો પીછો કર્યા બાદ તેની ધરપકડ કરવામાં આવી હતી. આ કાર તેનપુર ગામના શ્રી કમલેશ પટેલ ચલાવી રહ્યા હતા.’
(પાના નં. ૯૯ - ૧૦૦).

૫.૫ શ્રી ત્રિવેદીએ વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે, ઉપરોક્ત ૧૦ વ્યક્તિઓમાંથી, શ્રી કમલેશભાઈ ઈશ્વરભાઈ પટેલ નામના વ્યક્તિએ અરજદાર નંબર ૨-કેતનભાઈ લલિતભાઈ પટેલનાં એક્ઝિડેવિટના પરિશિષ્ટ આર-૪ (પાના નં. ૧૨૫) પર રજૂ કરેલા તેમના એક્ઝિડેવિટની તારીખ ૨૬/૯/૨૦૧૫ દ્વારા નીચેની અસર માટે શપથ લીધા છે, જેનો સ્થાનિક ભાષામાંથી અનુવાદ કરવામાં આવ્યો છે.

‘૧૦ લગભગ સાંજે ૫-૦૦ વાગ્યે જાહેર સભા પૂરી થઈ ગઈ હતી અને ત્યારબાદ ગામલોકોએ હાર્દિકભાઈને ખેતરમાં છોડી દીધા હતા, કારણ કે તેમને ખબર હતી કે પોલીસે મુખ્ય રસ્તાઓને ઘેરી લીધા છે.

૧૧ હું અન્ય ત્રણ વ્યક્તિઓ સાથે હાર્દિકભાઈને મારી કાર ઝાચલોમાં છોડવા ગયો હતો. પરંતુ જ્યારે અમે ગણેશપુરા ડેરિયા ચોકડી નજીક પહોંચ્યા, જે ટેનપુર ગામથી લગભગ ૭ થી ૮ કિલોમીટર દૂર છે, ત્યારે છ પોલીસ વાહનો રસ્તાને ઘેરીને ત્યાં તૈનાત હતા.....પોલીસ ત્યાં અન્ય ગાડીઓની તપાસ

કરી રહી હતી..... પરંતુ પોલીસ મારી કારની તપાસ કરી શકે તે પહેલાં મેં તેને પાછી ફેરવી દીધી અને તે સ્થળ છોડી દીધું..... મેં હાર્દિકને ભુંડાસન નજીકના મેદાનમાં મારી કારમાંથી ઉતાર્યો હતો.ત્યાંથી હું પાછા તેનપુર ગયો.ત્યારબાદ ત્યાં શું થયું હતું અને હાર્દિકભાઈને કોણ લઈ ગયું હતું અને કઈ રીતે વગેરે મારી જાણકારીમાં નથી.....’ (પાન ૧૨૭ –૧૨૮)

૫.૬ શ્રી ત્રિવેદીએ રજૂઆત કરી હતી કે, તેવી જ રીતે, અને શ્રી કમલેશભાઈ ઈશ્વરભાઈ પટેલનાં ઉપરોક્ત સંસ્કરણને આગળ ધપાવતા, શ્રી રુશીભાઈ શાનાભાઈ પટેલ નામના વ્યક્તિએ પરિશિષ્ટ આર-૯ (પાના નં. ૧૬૦) પર રજૂ કરેલા તેમના સોગંદનામામાં પણ નીચેની અસર માટે શપથ લીધા છે, જેનો સ્થાનિક ભાષામાંથી અનુવાદ કરવામાં આવ્યો છે.

‘૧૦ લગભગ ૫-૦૦ વાગ્યે જાહેર સભા પૂરી થઈ ગઈ હતી અને ત્યારબાદ ગામલોકોએ હાર્દિકભાઈને ખેતરમાં છોડી દીધા હતા, કારણ કે તેમને ખબર હતી કે પોલીસે મુખ્ય માર્ગોને ઘેરી લીધા છે.

૧૧શ્રી દિનેશભાઈ અને કમલેશભાઈની ગાડીઓ ત્યાંથી જતી રહી હતી.સૌથી પહેલા દિનેશભાઈની કાર ત્યાંથી નીકળી ગઈ હતી.હાર્દિકની કાર શ્રી કમલેશ ચલાવતા હતા.પોલીસ કારમાં હાર્દિકને ઓળખી શકી ન હતી અને તેથી, હાર્દિક ત્યાં છે કે નહીં તે જાણવા માટે ઉપરોક્ત કારને રોકવામાં આવી હોવા છતાં, કમલેશભાઈએ હાર્દિકભાઈ સાથે કારને ભગાડી દીધી હતી.....’ (પાના નં. ૧૬૨ –૧૬૩)

પ.૭ શ્રી ત્રિવેદીએ રજૂઆત કરી હતી કે, અનુલગ્નક-આર-૬થી આર-૧૨ (પાના નં. -૧૩૨થી ૧૮૬) પર દાખલ કરવામાં આવેલા વિવિધ વ્યક્તિઓના સોગંદનામાઓમાંથી, ખાસ કરીને ૨૨/૦૮/૨૦૧૫ પર લગભગ સાંજે ૫-૦૦ પર તેનપુર ગામમાં જાહેર સભા પૂર્ણ થવાના સમયના સંદર્ભમાં, સમાન સંસ્કરણ સ્પષ્ટ દેખાય છે. જ્યારે કે, શ્રી ભરતભાઈ નરસિંહભાઈ પટેલ અનુલગ્નક આર-૧૩ (પાના નં. ૧૮૭) પર તેમના એક્ઝિડેવિટ તારીખ ૨૭/૮/૨૦૧૫ માં નીચે મુજબ શપથ પર જણાવે છે:

“જ હું કહું છું કે ૨૨ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૧૫ના રોજ જ્યારે મને ટીવી મીડિયા દ્વારા ખબર પડી કે મારો પુત્ર ગુમ છે, ત્યારે મેં મારા પુત્રના સાથી શ્રી દિનેશભાઈ ભંભાનિયાને મારા મોબાઈલ નંબર ૯૮૯૮૮૫૭૪૫૯ પરથી શ્રી ભંભાનિયાના મોબાઈલ નંબર ૯૯૯૮૦૨૫૪૪૪ પર ફોન કર્યો હતો. મને મારા દીકરાની સલામતીની ખૂબ ચિંતા હતી. હકીકતમાં, મને ટેલિફોન નંબરો પર જાણ કરવામાં આવી હતી કે ટેપ કરવામાં આવી રહ્યા છે, મને જાણ કરવામાં આવી હતી કે હું મારા પુત્રને તેના મોબાઈલ પર ફોન નહીં કરું. તે મને મારા મોબાઈલ પર પણ ફોન કરતો ન હતો. હું મારા પુત્ર સાથે તેના સાથીઓના મોબાઈલ પર સંપર્ક કરતો હતો. હું શ્રી ચિરાગ પટેલ, શ્રી હાર્દિક કિરીટભાઈ પટેલ અને શ્રી દિનેશ ભંભાનિયાના મોબાઈલ પર ફોન કરતો હતો.... ..” (પાના નં. ૧૮૮).

“ હકીકતમાં શ્રી હાર્દિક કિરીટભાઈ પટેલનો પોલીસ અધિકારીના મોબાઈલ પરથી ફોન આવ્યો હતો, જોકે, મને ચોક્કસ સમય યાદ નથી, તે લગભગ રાત્રે ૮-૦૦ થી ૯-૦૦ હોવો જોઈએ.તે દિવસે શ્રી હાર્દિક કિરીટભાઈ પટેલે મને કહ્યું હતું કે મારા પુત્રની પોલીસ દ્વારા ધરપકડ કરવામાં આવી નથી અને તેને ખબર નથી કે તે ક્યાં છે.” (પાના નં. ૧૮૯)

“૭ હું કહું છું કે જ્યારે મેં શ્રી દિનેશ બંભાનિયાને ૩-૪ વાર ફોન કર્યો હતો, ત્યારે શ્રી બંભાનિયાએ કહ્યું હતું કે મારે કોઈ પણ બાબતની ચિંતા ન કરવી જોઈએ.તેઓ તમામ પગલાં લઈ રહ્યા હતા અને તેમણે મને કહ્યું હતું કે તેઓ દર વખતે ફોન કરી શકતા નથી કારણ કે શ્રી દિનેશ બંભાનિયાનો ટેલિફોન નંબર સંભવતઃ દેખરેખ હેઠળ છે અને સ્ટેટ ઇન્ટેલિજન્સ બ્યુરો અને સંભવતઃ ટેપ પણ કરવામાં આવી રહ્યો છે..... ”... (પાના નં. ૧૯૦)

પ.૮ શ્રી ત્રિવેદીએ રજૂઆત કરી કે જો પ્રતિવાદી નં. ૭ – શ્રી હાર્દિક પટેલનું તા. ૨૪/૦૯/૨૦૧૫નું હસ્તલિખિત નિવેદન વાંચવામાં આવે, જેમાંથી સંબંધિત અંશોનો અંગ્રેજી અનુવાદ નીચે રજૂ કરવામાં આવ્યો છે, તો સ્પષ્ટ થાય છે કે વિવિધ નિવેદનોમાં અનેક અસંગતતાઓ છે, જેના પરથી એવું નિષ્કર્ષ નીકળે છે કે પોલીસે શ્રી હાર્દિક પટેલનું અપહરણ કર્યું હોવાની સમગ્ર કથા સનસનાટી ઊભી કરવા અને ખોટી સહાનુભૂતિ મેળવવા માટે ઘડી કાઢવામાં આવી હતી.

“... .. આ દરમિયાન અમારી કારની પાછળ સ્વિફ્ટ કાર અને પોલીસની કાર આવી.મેં મારી કાર ધનસુરા ગામ પાસે છોડી દીધી અને ભાગી રહ્યો હતો.તે સમયે, ત્રણ વ્યક્તિઓએ મને પકડી લીધો હતો અને લગભગ ૪-૨૦ વાગ્યે સ્વિફ્ટ કારમાં લઈ ગયા હતા અને તેમને એકલા ખેતરમાં લઈ જવામાં આવ્યા હતા.તે દરમિયાન મને ધમકી આપવામાં આવી હતી અને કહેવામાં આવ્યું હતું કે મારે આંદોલન છોડી દેવું જોઈએ નહીં તો ગ્રામીણ વિસ્તારમાં બેઠક દરમિયાન તમને પરિણામોનો સામનો કરવો પડશે.આ દાવો કર્યા પછી, મને ગ્રામીણ વિસ્તારમાં લઈ જવામાં આવ્યો અને તે દરમિયાન, મેં જોયું કે ડ્રાઈવરની બાજુમાં આગળની સીટ પર બેઠેલી વ્યક્તિની કમર પર રિવોલ્વરનું આવરણ હતું...”

“... .. મને બાઉચરાજી મોઢેરા રોડથી પટડી રોડ અને પછી બીજા દિવસે માલિયા હાઈવે પર લઈ જવામાં આવ્યો અને ત્યાં લગભગ ૧૧-૩૦ છોડી દેવામાં આવ્યો.

“જ્યારે અમે ગ્રામ્ય વિસ્તારમાં પ્રવેશ કરી રહ્યા હતા, તે દરમિયાન કડક પોલીસ ચેકિંગ ચાલી રહ્યું હતું.ત્યારબાદ, અમારી કારને પટડી લઈ જવામાં આવી અને તરત જ મેં એક દિનેશભાઈને ફોન કર્યો અને કહ્યું કે જો તેમને પહોંચવું શક્ય હોય તો પટડી આવો અને હું ત્યાં પહોંચીશ.ત્યાં ઘણા પોલીસકર્મીઓ હાજર હતા.મને કહેવામાં આવ્યું હતું કે આપણે વકીલની કારમાં મુસાફરી કરવાની છે જેથી તમે ચિંતા ન કરો.ત્યારબાદ હું પટડી પહોંચ્યો અને ત્યાં ૩૦ મિનિટ રાહ જોઈ અને ત્યારબાદ દિનેશભાઈ અને અન્ય સાથીઓ ત્યાં પહોંચ્યા અને પછી મને અમદાવાદ લઈ જવામાં આવ્યો...”

પ.૯ શ્રી ત્રિવેદીએ રજૂઆત કરી કે, એક આવૃત્તિ મુજબ, તા. ૨૨/૦૯/૨૦૧૫ના રોજ તેનપુર ગામે યોજાયેલી જાહેર સભા સાંજે આશરે ૫-૦૦ વાગ્યે પૂર્ણ થઈ હતી અને ત્યારબાદ ઉપરોક્ત નામિત શ્રી કમલેશ ઈશ્વરભાઈ પટેલે શ્રી હાર્દિક પટેલને તેનપુર ગામથી આશરે ૪ કિ.મી. દૂર આવેલા બુડાસણ ગામે ઉતારી દીધા હતા. જ્યારે શ્રી હાર્દિક પટેલના જણાવ્યા મુજબ, તેમણે તા. ૨૨/૦૯/૨૦૧૫ના રોજ આશરે ૪-૨૦ વાગ્યે તેનપુર ગામથી વિપરીત દિશામાં આશરે ૩૪ કિ.મી. દૂર આવેલા ધનસુરા ગામ નજીક પોતાની કાર છોડી હતી, જ્યાં ત્રણ વ્યક્તિઓએ તેમને પકડી લીધા હતા અને ત્યારબાદ સ્વિફ્ટ કારમાં એકાંત સ્થળે આવેલા ખેતરમાં લઈ ગયા હતા. આ ઉપરાંત, જો પોલીસનો ખરેખર શ્રી હાર્દિક પટેલને કસ્ટડીમાં લેવાનો ઇરાદો હોત, તો શ્રી હાર્દિક પટેલના તા. ૨૪/૦૯/૨૦૧૫ના ઉપરોક્ત હસ્તલિખિત નિવેદનમાં જણાવ્યા મુજબ, જાહેર શોકસભા પૂર્ણ થયા બાદ જ્યારે શ્રી કમલેશ ઈશ્વરભાઈ પટેલ દ્વારા ચલાવવામાં આવતી ઝાયલો કારમાં શ્રી હાર્દિક પટેલ મુસાફરી કરી રહ્યા હતા અને પોલીસે રિવોલ્વર તાકી તે કારને અટકાવી હતી ત્યારે જ તેમને કસ્ટડીમાં લઈ શક્યા હોત. આમ, ઉપરોક્ત બંને આવૃત્તિઓમાં સ્પષ્ટ વિરોધાભાસ છે, જેનું કોઈ સમાધાન અથવા સ્પષ્ટીકરણ કરવામાં આવ્યું નથી અને તેના પરિણામે અનિવાર્યપણે એવો નિષ્કર્ષ નીકળે છે કે પોલીસ સત્તાધિકારીઓ દ્વારા શ્રી હાર્દિક પટેલના અપહરણની સમગ્ર વાત ઉપરોક્ત ચર્ચા મુજબ ઘડી કાઢવામાં આવી હતી.

પ.૧૦ શ્રી ત્રિવેદીએ રજૂઆત કરી કે પ્રતિવાદી નં. ૭ શ્રી હાર્દિક પટેલે તા. ૨૪/૦૯/૨૦૧૫ના રોજ આપેલા ઉપરોક્ત નિવેદનમાં શ્રી દિનેશભાઈ બાંભણિયા તથા શ્રી કેતનભાઈ પટેલ, એટલે કે અહીંના અરજદાર નં. ૧ અને રના નામનો ઉલ્લેખ કર્યો હોવા છતાં, તેની પુષ્ટિ શ્રી દિનેશભાઈ બાંભણિયાએ તા. ૨૧/૧૦/૨૦૧૫ના રોજના પોતાના સોગંદનામામાં (પાના નં. ૩૬ થી ૩૮) કરી નથી અને શ્રી કેતનભાઈ પટેલે પણ તા. ૨૯/૦૯/૨૦૧૫ના રોજના પોતાના સોગંદનામામાં (પાના નં. ૯૩ થી ૧૧૬) તેની પુષ્ટિ કરી નથી.

પ.૧૧ શ્રી ત્રિવેદીએ રજૂઆત કરી કે ઉપરોક્ત પરસ્પર વિરોધાભાસી આવૃત્તિઓની સામે વાસ્તવિક હકીકતો તદ્દન અલગ હતી. પ્રતિવાદી નં. ૭ – શ્રી હાર્દિક પટેલ પોતે જ અહીંના અરજદારોની જાણમાં ગાયબ થયા હતા, જે પ્રતિવાદી રાજ્ય તરફથી દાખલ કરવામાં આવેલા બે સોગંદનામાં (પાના નં. ૧૬ અને ૩૦)માં દર્શાવવામાં આવ્યું છે અને તેઓ તા. ૨૨/૦૯/૨૦૧૫ની આખી રાત દરમિયાન તથા ત્યારપછીના દિવસે, એટલે કે તા. ૨૩/૦૯/૨૦૧૫ સુધી, સમગ્ર સમયગાળા દરમિયાન અરજદારોના સતત અને નજીકના સંપર્કમાં હતા.

પ.૧૨ શ્રી ત્રિવેદીએ રજૂઆત કરી હતી કે ઉપરોક્ત રજૂઆતના સમર્થનમાં, તેઓ અહીં પ્રતિવાદી નંબર ૪ ના વધારાના સોગંદનામા (પાના નં.

૨૦૦) પર આધાર રાખવા માંગે છે, જેમાં એક તરફ શ્રી હાર્દિક પટેલ અને બીજી તરફ અરજદારો વગેરે વચ્ચે થયેલી ઇન્ટરસેપ્ટેડ વાટાઘાટો/આદાનપ્રદાનનું ટ્રાન્સક્રિપ્શન રજૂ કરવામાં આવ્યું છે, જે કોલ ડેટા રેકૉર્ડ (સી.ડી.આર) (પાના નં. ૨૦૨ થી ૨૧૭) માંથી ૨૨/૯/૨૦૧૫ ના લગભગ ૧૨ ૦૦ પી. એમ. થી ૨૩/૯/૨૦૧૫ સુધી હતું તેમજ સ્થાનોની વિગતો (પાના નં. ૨૧૮), જે અહીંથી ઉપલબ્ધ કરાવી શકાય છે. ઉપરોક્ત કોલ ડેટા રેકૉર્ડ.તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે ઉપર ઉલ્લેખિત કોલ ડેટા રેકૉર્ડમાંથી ઉપલબ્ધ અવરોધોના માત્ર અવલોકનથી, તે સ્પષ્ટ થાય છે કે રાજ્યના પોલીસ અધિકારીઓ દ્વારા અપહરણના અરજદારોના આક્ષેપો સંપૂર્ણપણે ખોટા, તુરછ, પાયાવિહોણા છે અને માત્ર અફવા ફેલાવવા અને સમાજમાં સંતુલનને ખલેલ પહોંચાડીને અને આ રીતે લોકોના મનમાં બિનજરૂરી ઉત્તેજના અને આઘાત પેદા કરવાનો પ્રયાસ કરીને આ માનનીય અદાલતને છેતરવા અને ગેરમાર્ગે દોરવાના હેતુથી બનાવવામાં આવ્યા છે, જેમાં અશાંતિ, હોબાળો અને અરાજકતા પેદા કરવાની વૃત્તિ હતી.

૫.૧૩ શ્રી ત્રિવેદીએ દલીલ કરી હતી કે શ્રી હાર્દિક પટેલ સંદર્ભમાં ઉપરોક્ત ઉલ્લેખિત અવરોધોની રેકૉર્ડ કરેલી માહિતીનું પણ પરીક્ષણ કરવામાં આવ્યું છે અને એફએસએલ રિપોર્ટ તારીખ ૨૧/૧૧/૨૦૧૫ (પાના નં. ૨૧૯ થી ૨૩૦) અનુસાર, જે હવે પ્રતિવાદી રાજ્ય પાસે ઉપલબ્ધ છે, રેકૉર્ડ કરેલા અવાજો હકીકતમાં શ્રી હાર્દિક પટેલ અને અરજદારોના હતા.એવી રજૂઆત કરવામાં આવે

છે કે ઉપરોક્ત બંને દસ્તાવેજો, જે રેકૉર્ડ કરેલા ઇન્ટરસેપ્શન અને એફએસએલ રિપોર્ટ છે, તે આરોપપત્રનો ભાગ બનવા જઈ રહ્યા છે, જે તેમને ભારતીય દંડ સંહિતા હેઠળ વિવિધ ગુનાઓ માટે જારી કરવાની જરૂર છે, જે સી. આર. નંબર આઈ-૯૦/૧૫, તારીખ ૨૧/૧૦/૨૦૧૫, ડી. સી. બી. પોલીસ સ્ટેશન, અમદાવાદ શહેર (પાના ૫૪ થી ૮૪) ખાતે દાખલ કરવામાં આવેલી એફ. આઈ. આર. અનુસાર છે.

પ.૧૪ શ્રી ત્રિવેદીએ રજૂઆત કરી હતી કે, ઉપર જે ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે તે છતાં, અરજદાર નંબર ૧ની પત્ની, એટલે કે પિંટૂબેન દિનેશભાઈ બંભાનિયાએ તેના પતિના મોબાઈલ નંબરનો અસ્વીકાર કરીને ઉપરોક્ત અનુલેખનની પ્રામાણિકતા પર શંકા કરવાની હિંમત કરી છે, જે તેના પતિનો મોબાઈલ નંબર છે, જે તેના સોગંદનામામાં ૨૮/૧/૨૦૧૬ (પાના નં. ૨૩૩) છે, જોકે ઉપરના નામવાળા શ્રી ભારતભાઈ નરસિંહભાઈ પટેલે તેમના સોગંદનામામાં (પાના નં. ૧૮૮) ઉપરોક્ત મોબાઈલ નંબર વિશે સ્વીકાર કર્યો છે, જે હકીકતમાં આ જ પિંટૂબેન દ્વારા દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો, જે અરજદાર નંબર ૧ની પત્ની છે. તેણીના એફિડેવિટ સાથે તારીખ ૨૩/૧૧/૨૦૧૫ (પાના નં. ૩૯ થી ૪૨)

પ.૧૫ શ્રી ત્રિવેદી, અહીં ઉપર જે કહેવામાં આવ્યું છે તેના સમર્થનમાં, નીચેના બે સત્તાવાળાઓ પર નિર્ભરતા ઇરછે છે:

(અ) અમર સિંહ વિરુદ્ધ ભારત સંઘ અને અન્યો (૨૦૧૧) ૭ એસ. સી. સી. ૬૯ માં અહેવાલ આપ્યો હતો જેમાં ફકરા ૫૦ થી ૬૫ નીચે મુજબ વાંચે છે:

૫૦. આ અદાલત એ સ્પષ્ટ કરવા માંગે છે કે કાયદાકીય કાર્યવાહી એ ચેસની રમત નથી. એક વાદી જે અદાલતમાં આવે છે અને તેના રિટ અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરે છે તેણે સ્વચ્છ હાથ સાથે આવવું જોઈએ. તે પૂર્વગ્રહ કરી શકતો નથી અને અસંગત હોદ્દાઓ લઈ શકતો નથી.

૫૧. ઉપરોક્ત ઉપરાંત, ૨૧મી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૬ના રોજ દાખલ કરવામાં આવેલી રિટ પિટિશનમાં એ હકીકતનો કોઈ ઉલ્લેખ નથી કે અરજદારે ૩૦/૧૨/૨૦૦૫ પર નોંધાયેલી એફઆઈઆરમાંથી ઉદ્ભવેલી તપાસના સંબંધમાં કલમ ૧૬૧, ક્રિમિનલ પ્રોસિજર કોડ હેઠળ નિવેદન આપ્યું હતું. કેસના રેકૉર્ડ પરથી એવું લાગે છે કે અરજદારે ૧૩/૧/૨૦૦૬ પર ૧૬૧ નિવેદન આપ્યું હતું. રિટ પિટિશનમાં ઉપરોક્ત હકીકતનું સંપૂર્ણ દમન કરવામાં આવ્યું છે. એફ. આઈ. આર. ના સંબંધમાં પોલીસ તપાસમાં કલમ ૧૬૧ હેઠળનું નિવેદન ચોક્કસપણે એક ભૌતિક હકીકત છે. તપાસ એ જ દસ્તાવેજોની વાસ્તવિકતા શોધવા માટે છે જેના આધારે રિટ અરજી દાખલ કરવામાં આવી હતી. તે વાસ્તવિક સંદર્ભમાં, અરજદારે તે તપાસમાં ૧૬૧ નિવેદન આપ્યું હતું તે હકીકતનું રિટ પિટિશનમાં

સંપૂર્ણ દમન, અમારા ચુકાદામાં, એક ખૂબ જ ભૌતિક હકીકતનું દમન છે.

પર. તેથી, તે સ્પષ્ટ છે કે રિટ પિટિશન તુરંત છે અને અનુમાનિત સ્વરૂપની છે. આ અદાલતનો અભિપ્રાય છે કે ટેલિફોન ટેપિંગ પરના કહેવાતા કાનૂની પ્રશ્નોને અરજીના આધારે ન લઈ શકાય જે તેના પાયામાં ખૂબ જ નબળા છે.

પ૩. અદાલતોએ, સદીઓથી, મુકદ્દમાઓ પર નારાજગી વ્યક્ત કરી છે, જેમણે અદાલતોને છેતરવા અને ગેરમાર્ગે દોરવાના ઈરાદાથી, હકીકતોની સંપૂર્ણ જાહેરાત કર્યા વિના કાર્યવાહી શરૂ કરી હતી. અદાલતોએ એવું માન્યું હતું કે આવા મુકદ્દમાઓ "અશુદ્ધ હાથ" સાથે આવ્યા છે અને તેઓ તેમના કેસના ગુણદોષ પર સુનાવણી માટે હકદાર નથી.

પ૪. ડાલ્ગિલશ વિરુદ્ધ જર્વી (૨ મેક એન્ડ જી ૨૩૧, ૨૩૮) માં, કોર્ટે લોર્ડ લેંગડેલ અને રોલ્ફ બી દ્વારા બોલતા કહ્યું:

“કોઈ પક્ષકાર પ્રતિબંધાજ્ઞા માટે અરજી કરે ત્યારે, આવી પ્રતિબંધાજ્ઞા મેળવવાના તેના અધિકારના નિર્ધારણ માટે મહત્વપૂર્ણ હોય તેવી તમામ હકીકતો અદાલતના ધ્યાન પર લાવવી તેની ફરજ છે; અને તેણે કોઈ હકીકત રજૂ કરી ન હોય તો તે હકીકતના મહત્વ અંગે તેને જાણ નહોતી એવું કહેવું તેના માટે કોઈ બચાવરૂપ કારણ બની શકે નહીં.”

૫૫. કેસ્ટેલી વિરુદ્ધ ફૂક (૧૮૪૯ (૭) હરે, ૮૯,૯૪) માં વાઈસ ચાન્સેલર વિગ્રામએ નીચે મુજબ સમાન સિદ્ધાંતો ઘડ્યાં હતાં:

“એકતરફી રીતે અરજી કરતો વાદી અદાલત સાથેના એવા કરાર હેઠળ આવે છે કે તે પોતાનો સમગ્ર કેસ અદાલત સમક્ષ સંપૂર્ણપણે અને ન્યાયપૂર્ણ રીતે રજૂ કરશે. જો તે તેમ કરવામાં નિષ્ફળ જાય અને અદાલતને, જ્યારે વિરોધી પક્ષ પ્રતિબંધાજ્ઞા રદ કરવા માટે અરજી કરે ત્યારે, એવું જણાય કે કોઈ મહત્વપૂર્ણ હકીકત દબાવી રાખવામાં આવી છે અથવા યોગ્ય રીતે અદાલત સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવી નથી, તો વાદીને જણાવવામાં આવે છે કે અદાલત કેસના ગુણદોષ પર નિર્ણય કરશે નહીં અને તેણે અદાલત પ્રત્યેની વિશ્વસનીયતા ભંગ કરી હોવાથી પ્રતિબંધાજ્ઞા રદ થવી જ જોઈએ.”

૫૬. રિપબ્લિક ઓફ પેરુ વિરુદ્ધ ટ્રેક્સ બ્રધર્સ એન્ડ કંપની (૫૫ એલ ટી ૮૦૨,૮૦૩) ના કેસમાં, ન્યાયમૂર્તિ કેએ આપણને આ જ સ્થિતિની યાદ અપાવી:

“...જો કોઈ મહત્વપૂર્ણ ખોટું નિવેદન કરવામાં આવ્યું હોય, તો વ્યક્તિગત રીતે મારા તરફથી, નિયમમાં ફેરફાર ન થાય ત્યાં સુધી, આવા આદેશને તાત્કાલિક રદ કરવામાં મેં ક્યારેય સંકોચ અનુભવ્યો નથી અને આગળ પણ ક્યારેય સંકોચ અનુભવીશ નહીં, જેથી આ અદાલતમાં એકતરફી અરજીઓ કરવામાં આવે ત્યારે અદાલત સાથે સદ્ભાવપૂર્વક

વ્યવહાર કરવાનું કેટલું મહત્વપૂર્ણ છે તે આ અદાલત સમક્ષ દાવો કરનારા તમામ વ્યક્તિઓના મનમાં સ્પષ્ટ થાય."

૫૭. આ સિદ્ધાંતને સમર્થન આપતા સૌથી પ્રખ્યાત કેસોમાંના એકમાં, આર વિરુદ્ધ કેન્સિંગ્ટન આવકવેરાના કમિશનરમાં અપીલની અદાલતમાં, ભૂતપૂર્વ પી પ્રિન્સેસ ડી પોલિગ્રેક કે. બી. સ્ક્રુટન, લર્નડ જસ્ટિસ નીચે મુજબ ઘડવામાં આવ્યું હતું:

"..... અને તે ઘણા વર્ષોથી અદાલતનો નિયમ રહ્યો છે, અને જે જાળવી રાખવાનું સૌથી વધુ મહત્વનું છે, કે જ્યારે કોઈ અરજદાર એકપક્ષીય નિવેદન પર રાહત મેળવવા માટે અદાલતમાં આવે ત્યારે તેણે તમામ ભૌતિક તથ્યો— હકીકતો, હવે કાયદાની સંપૂર્ણ અને ન્યાયી જાહેરાત કરવી જોઈએ.તેણે કાયદાનું ખોટું વર્ણન ન કરવું જોઈએ જો તે તેને મદદ કરી શકે તો કોર્ટને કાયદાનું જ્ઞાન હોવું જોઈએ.પરંતુ તે હકીકતો વિશે કંઈ જાણતો નથી, અને અરજદારે તથ્યોને સંપૂર્ણ અને ન્યાયી રીતે જણાવવા જોઈએ, અને જે દંડ દ્વારા કોર્ટ તે જવાબદારીને લાગુ કરે છે તે એ છે કે જો તેને ખબર પડે કે હકીકતો તેને સંપૂર્ણ અને ન્યાયી રીતે જણાવવામાં આવી છે, તો કોર્ટ અપૂર્ણ નિવેદનના વિશ્વાસ પર લેવામાં આવેલી કોઈપણ કાર્યવાહીને રદ કરશે.

૫૮. તે ન્યાયશાસ્ત્રના મૂળભૂત સિદ્ધાંતોમાંથી એક છે કે પક્ષકારોએ તેમની દલીલોમાં સંપૂર્ણ સ્પષ્ટતા અને સ્પષ્ટતાનું પાલન કરવું જોઈએ અને ખાસ કરીને જ્યારે તેમાં મનાઈ હુકમ

માટેની પ્રાર્થના હોય.હુકમ માટેની પ્રાર્થના, જે એક ન્યાયી ઉપાય છે, તે 'ઉબેરિમા ફિડેસ' ના સિદ્ધાંતો દ્વારા સંચાલિત થવો જોઈએ.

૫૯. ઉપરોક્ત મુજબ અદાલત સમક્ષ સ્વચ્છ હાથે આવવાની આવશ્યકતા આ અદાલત દ્વારા અનેક ચુકાદાઓમાં વારંવાર પુનરોચ્ચારિત કરવામાં આવી છે. તેમાંથી કેટલાકનો અહીં ઉલ્લેખ કરી શકાય, જેમ કે: હરી નારાયણ વિરુદ્ધ બદ્દી દાસ, વેલકમ હોટેલ વિરુદ્ધ સ્ટેટ ઓફ એ.પી., જી. નારાયણસ્વામી રેડ્ડી વિરુદ્ધ ગવર્નમેન્ટ ઓફ કર્ણાટક, એસ.પી. ચેંગલવરાયા નાયડુ વિરુદ્ધ જગન્નાથ, એ.વી. પપૈયા શાસ્ત્રી વિરુદ્ધ ગવર્નમેન્ટ ઓફ કર્ણાટક, પ્રેસ્ટિજ લાઈટ્સ લિમિટેડ વિરુદ્ધ એસ.બી.આઈ., સુનીલ પોદ્દાર વિરુદ્ધ યુનિયન બેંક ઓફ ઈન્ડિયા, કે.ડી. શર્મા વિરુદ્ધ એસ.એ.આઈ.એલ., જી. જયશ્રી વિરુદ્ધ ભગવાનદાસ એસ. પટેલ અને દલિપ સિંહ વિરુદ્ધ સ્ટેટ ઓફ યુ.પી.

૬૦. દલીપ સિંહ (ઉપરોક્ત) ના છેલ્લા નોંધાયેલા કેસમાં, આ અદાલતે આ ખ્યાલને એક નવું પરિમાણ આપ્યું છે જેની દૂરગામી અસર છે.તેથી, અમે અહીં ફરીથી તે સિદ્ધાંતોનું પુનરાવર્તન કરીએ છીએ:

"૧. અનેક સદીઓથી ભારતીય સમાજે જીવનના બે મૂળભૂત મૂલ્યો એટલે કે 'સત્ય' અને 'અહિંસા'ને જાળવી રાખ્યા છે. મહાવીર, ગૌતમ બુદ્ધ અને મહાત્મા ગાંધીએ લોકોને આ મૂલ્યોને તેમના દૈનિક જીવનમાં આત્મસાત કરવાની પ્રેરણા આપી હતી. સત્ય એ ન્યાયપ્રદાન પ્રણાલીનો અભિન્ન ભાગ હતું, જે સ્વાતંત્ર્ય પૂર્વના યુગમાં

પ્રચલિત હતી અને લોકો પરિણામોની પરવા કર્યા વિના અદાલતોમાં સત્ય બોલવામાં ગૌરવ અનુભવતા હતા. તેમ છતાં, સ્વાતંત્ર્યોત્તર સમયગાળામાં આપણી મૂલ્યવ્યવસ્થામાં આમૂલ પરિવર્તનો આવ્યા છે. ભૌતિકવાદે જૂના જીવનમૂલ્યોને ઢાંકી દીધા છે અને વ્યક્તિગત લાભ મેળવવાની વૃત્તિ એટલી પ્રબળ બની ગઈ છે કે કાનૂની કાર્યવાહી સાથે સંકળાયેલા લોકો અદાલતી કાર્યવાહી દરમિયાન અસત્ય, ખોટી રજૂઆત અને હકીકતો દબાવી રાખવાનો આશરો લેવામાં પણ સંકોચ અનુભવતા નથી.”

૨. “છેલ્લા ૪૦ વર્ષ દરમિયાન મુકદ્દમાખોરોની એક નવી પ્રકારની શ્રેણી ઊભી થઈ છે. આ શ્રેણીમાં આવતા લોકોને સત્ય પ્રત્યે કોઈ માન નથી. પોતાના હેતુઓ સિદ્ધ કરવા માટે તેઓ નિર્લજ્જતાપૂર્વક અસત્ય અને અનૈતિક ઉપાયોનો આશરો લે છે. મુકદ્દમાખોરોની આ નવી શ્રેણી દ્વારા ઊભા કરવામાં આવેલા પડકારનો સામનો કરવા માટે અદાલતોએ સમયાંતરે નવા નિયમો વિકસાવ્યા છે અને હવે એ સારી રીતે સ્થાપિત કાયદો છે કે જે મુકદ્દમાખોર ન્યાયની ધારાને પ્રદૂષિત કરવાનો પ્રયાસ કરે છે અથવા જેના મલિન હાથ ન્યાયના નિર્મળ ઝરણાને સ્પર્શે છે, તે કોઈપણ પ્રકારની રાહત, વચગાળાની હોય કે અંતિમ, મેળવવા હકદાર નથી.”

જો કે, આ અદાલત અવલોકન કરવા માટે બંધાયેલી છે કે તે સિદ્ધાંતોનું પાલન કરતાં ઉદ્ધંધનમાં વધુ સન્માન કરવામાં આવે છે.

૬૧. આ સિદ્ધાંતોને અનુસરીને, આ અદાલતને એવું માનવા માટે કોઈ ખચકાટ નથી કે તાત્કાલિક રિટ અરજી અરજદાર દ્વારા તુરંત આક્ષેપોના આધારે અને ઉપર દર્શાવેલ અને ચર્ચા કરાયેલ ભૌતિક તથ્યોને દબાવીને અદાલતને ગેરમાર્ગે દોરવાનો પ્રયાસ છે. હકીકતોની આવી ખોટી રજૂઆતને ધ્યાનમાં રાખીને, આ અદાલતે નોટિસ જારી કરી હતી અને ત્યારબાદ મનાઈ હુકમ પણ પસાર કર્યો હતો જે હજુ પણ ચાલુ છે.

૬૨. આ અદાલત, તેથી, રિટ પિટિશનને ફગાવી દે છે અને વચગાળાના આદેશને ખાલી કરે છે અને અરજદારના કેસની યોગ્યતા, જો કોઈ હોય તો, નક્કી કરવા માટે કહેવામાં આવતું નથી. ફોજદારી કેસ ચાલી રહ્યો છે અને ખાસ કરીને અરજદારના વલણને ધ્યાનમાં રાખીને કે તે તે કેસની તપાસથી સંતુષ્ટ છે, વૈધાનિક અધિકારીઓ સામે ટેલિફોન ટેપિંગનો કોઈ કેસ કરવામાં આવ્યો નથી.

૬૩. અરજદારે પ્રતિવાદી નંબર ૭ સામેનો કેસ પાછો ખેંચી લીધો છે. આ બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને આ અદાલત સ્પષ્ટ કરે છે કે અરજદાર, જો આમ સલાહ આપવામાં આવે તો, કાયદા અનુસાર, યોગ્ય મંચ સમક્ષ સેવા પ્રદાતા, પ્રતિવાદી નંબર ૮ સામે કાર્યવાહી કરી શકે છે. જો કે, આ અદાલત સ્પષ્ટ કરે છે કે અરજદાર પ્રતિવાદી નંબર ૮ સામે કોઈ કાર્યવાહી શરૂ કરે તો તે કેસની યોગ્યતા પર કોઈ નિરીક્ષણ કરતું નથી.

૬૪. આ અદાલત એક વાત સ્પષ્ટ કરવા માંગે છે કે સી. પી. સી. ના આદેશ XIX નિયમ ૩ અથવા સુપ્રીમ કોર્ટના નિયમોના આદેશ

XI નિયમો ૫ અને ૧૩ સાથે સુસંગત ન હોય તેવા બિનકાર્યક્ષમ અને ખોટા સોગંદનામાઓ આ અદાલત દ્વારા સ્વીકારવા જોઈએ નહીં. હકીકતમાં પુરુષોત્તમ જોગ નાયક (ઉપરોક્ત), બેરિયમ કેમિકલ્સ લિમિટેડ (ઉપરોક્ત) અને એ. કે. કે. નામ્બિયાર (ઉપરોક્ત) કેસમાં આ અદાલતના ત્રણ બંધારણીય ખંડપીઠે આપેલા ચુકાદાઓ અને અન્ય કેટલાક ચુકાદાઓમાં સંહિતા અને ઉપરોક્ત નિયમોમાં જોગવાઈના શિસ્તને અનુસરીને સોગંદનામા દાખલ કરવાના મહત્વ તરફ ધ્યાન દોર્યું હતું.

૬૫. આ અદાલતે વારંવાર પુનરાવર્તિત કરેલા આ નિયમોનો ઉદ્દેશ અદાલતને તુરં છ મુકદ્દમા સામે રક્ષણ આપવાનો છે, જેને હળવી કે અવગણવી ન જોઈએ. જો કે, વ્યવહારમાં તેઓ વારંવાર વાદીઓ દ્વારા અવગણના કરવામાં આવે છે અને ઘણીવાર આ અદાલતની રજિસ્ટ્રી દ્વારા અવગણવામાં આવે છે. તાત્કાલિક અરજી એ જ એક ઉદાહરણ છે. જો સુપ્રીમ કોર્ટ અનુસાર સોગંદનામાની પુષ્ટિ કરવાના નિયમોનું પાલન કરવામાં આવ્યું હોત, તો અરજદાર માટે આ અરજી દાખલ કરવી મુશ્કેલ બની હોત અને ન્યાયિક સમયની બચત થઈ હોત. આ કેસ એક અલગ કિસ્સો નથી. એવા અગણિત કેસ છે જે ખોટી રીતે પુષ્ટિ કરેલા સોગંદનામા સાથે દાખલ કરવામાં આવ્યા છે.”

(બી) કિશોર સમરીત વિરુદ્ધ ઉત્તર પ્રદેશ રાજ્ય અને અન્યો (૨૦૧૩) ૨ એસ. સી. સી. ૩૯૮ માં અહેવાલ આપ્યો હતો જેમાં ફકરા ૩૦ થી ૪૨ અને ૬૦ થી ૬૨ નીચે મુજબ વાંચે છે:

“૩૦ વર્તમાન કેસમાં એ હકીકત પર કોઈ વિવાદ નથી કે અલ્-હાબાદ હાઈકોર્ટના મુખ્ય ન્યાયાધીશ અથવા લખનૌ બેન્ચના વહીવટી પ્રભારી સૌથી વરિષ્ઠ ન્યાયાધીશ દ્વારા પણ કોઈ આદેશ પસાર કરવામાં આવ્યો ન હતો, જેમાં રિટ પિટિશન નંબર ૧૧૧/૨૦૧૧ ને સિંગલ જજ પાસેથી સુનાવણી માટે ટ્રાન્સફર કરવામાં આવ્યો હતો, જેની સામે તે પેઝિંગ હતી, તે કોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચમાં. રિટ પિટિશન નંબર ૧૧૧/૨૦૧૧ માં કરવામાં આવેલા આક્ષેપોના આધારે, તે બાબત અગાઉ સૂચિબદ્ધ કરવામાં આવી હતી. સિંગલ જજ.જો આ રિટ પિટિશન અયોગ્ય રીતે હાઈકોર્ટના સિંગલ જજ સમક્ષ દાખલ કરવામાં આવી હતી, તો તે અદાલતની રજિસ્ટ્રી અથવા તે અરજીના કોઈપણ હરીફ પક્ષોએ તે વતી વાંધો ઉઠાવવાનો હતો. વાંધો સમર્થનક્ષમતા અને/અથવા વિનંતી કરેલા તથ્યો પરના અધિકારક્ષેત્ર સાથે સંબંધિત હોઈ શકે છે. જો રિટ પિટિશન નંબર ૧૨૫/૨૦૧૧ અરજીમાં જણાવેલા આધાર પર રિટ પિટિશન નંબર ૧૧૧/૨૦૧૧ ના સ્થાનાંતરણ માટેની વિનંતી સાથે દાખલ કરવામાં આવ્યો હોય, તો આ સત્તા મુખ્ય ન્યાયાધીશ અથવા તે હેતુ માટે વરિષ્ઠ ન્યાયાધીશ પ્રભારીના વિશિષ્ટ અધિકારક્ષેત્રમાં આવે છે. ડિવિઝન બેન્ચ દ્વારા તે કોર્ટના મુખ્ય ન્યાયાધીશની પરવાનગી વિના રિટ પિટિશન નંબર ૧૧૧/૨૦૧૧ ની સીધી ટ્રાન્સફર કરવા માટે તે અધિકારક્ષેત્રની યોગ્ય ક્વાયત હોવાનું જણાતું નથી કારણ કે આવી કાર્યવાહી દેખીતી રીતે બંધારણ અને બેંચોના રોસ્ટરને લગતી બાબતો સાથે વ્યવહાર કરવા સમાન હશે. અમે પહેલેથી જ આ અદાલતના વિવિધ ચુકાદાઓનો ઉલ્લેખ કર્યો છે જ્યાં બેંચોના રોસ્ટર અને બંધારણને લગતી બાબતો સંબંધિત ઉચ્ચ અદાલતોના મુખ્ય ન્યાયાધીશના વિશિષ્ટ અધિકારક્ષેત્રમાં આવે છે. અરજીનું

હસ્તાંતરણ એ જરૂરી નથી કે અંતર્ગત અધિકારક્ષેત્રના અભાવમાં પરિણમે.તે એક વહીવટી ભૂલ હોઈ શકે છે પરંતુ સામાન્ય રીતે ડિવિઝન બેન્ચ અથવા સક્ષમ અધિકારક્ષેત્રની અદાલતને અંતર્ગત અધિકારક્ષેત્રનો અભાવ હોવાનું અને તેના આદેશો શરૂઆતથી અમાન્ય હોવાનું દર્શાવતું નથી.આવા આદેશને કાયદામાં દૂષિત ન કરી શકાય, ખાસ કરીને જ્યારે પક્ષો કોઈપણ વાંધા અને વિરોધ વિના કાર્યવાહીમાં ભાગ લે છે.જો કે, આ હંમેશા આપેલ કેસની હકીકતો અને સંજોગો પર આધારિત રહેશે.વર્તમાન કેસમાં, એ નોંધવું પૂરતું છે કે ડિવિઝન બેન્ચ દ્વારા તેના પોતાના બોર્ડમાં રિટ પિટિશન નંબર ૧૧૧/૨૦૧૧ નું ટ્રાન્સફર એ વહીવટી ન્યાયિક ઔચિત્યનો અભાવ ધરાવતો આદેશ હતો અને રેકૉર્ડ પરથી એવું પણ જણાય છે કે ડિવિઝન બેન્ચ દ્વારા રિટ પિટિશન નંબર ૧૧૧/૨૦૧૧ ને બરતરફ કરતા પહેલા રિટ અરજદારોને પૂરતી સુનાવણી પૂરી પાડવામાં આવી ન હતી.

અદાલતની પ્રક્રિયાનો દુરુપયોગ:

૩૧. હવે, આપણે આ પ્રશ્ન સાથે વ્યવહાર કરીશું કે શું સિવિલ રિટ પિટિશન નંબર્સ ૧૧૧/૨૦૧૧ અને ૧૨૫/૨૦૧૧ માં બંને અથવા કોઈપણ અરજદારો ભૌતિક તથ્યોને દબાવવા, અદાલતનો સંપર્ક ન કરવા અને તે રીતે અદાલતની પ્રક્રિયાનો દુરુપયોગ કરવા માટે દોષિત છે કે કેમ.હાથમાં રહેલા કેસની હકીકતો અને સંજોગો પર ધ્યાન આપીએ તે પહેલાં, ચાલો આપણે કેટલાક કેસ કાયદાઓનો સંદર્ભ લઈએ જે આપણને વર્તમાન પરિસ્થિતિનો વધુ ચોકસાઈ સાથે સામનો કરવામાં મદદ કરશે.

૩૨. અદાલતી પ્રક્રિયાના દુરુપયોગ અને આવી આનુષંગિક બાબતોના કિસ્સાઓ અદાલતો સમક્ષ સતત ઉદ્ભવતા રહ્યા છે.આ અદાલતે ઘણા પ્રસંગો જોયા છે જ્યાં તેણે આ પ્રકારના કેસો સાથે વ્યવહાર કર્યો છે અને તેણે સ્પષ્ટપણે એવા સિદ્ધાંતો જણાવ્યા છે જે કોઈ પણ ફરિયાદના નિવારણ અને અદાલતી પ્રક્રિયાના દુરુપયોગના પરિણામો માટે અદાલતનો સંપર્ક કરતી વખતે વાદીની જવાબદારીઓને સંચાલિત કરશે.આપણે કેટલાક સિદ્ધાંતોનું પુનરાવર્તન અને વર્ણન કરી શકીએ છીએ.આવા સિદ્ધાંતોને સંપૂર્ણ રીતે અને એટલી ચોકસાઈ સાથે જણાવવું મુશ્કેલ છે કે જે વિવિધ કિસ્સાઓમાં સમાન રીતે લાગુ પડે.આ છે:

૩૨.૧ અદાલતોએ સદીઓથી એવા પક્ષકારોની અવગણના કરી છે જેમણે અદાલતોને છેતરવા અને ગેરમાર્ગે દોરવાના ઈરાદાથી હકીકતોની સંપૂર્ણ જાહેરાત કર્યા વિના કાર્યવાહી શરૂ કરી હતી અને 'અશુદ્ધ હાથ' સાથે અદાલતોમાં આવ્યા હતા.અદાલતોએ એવું માન્યું છે કે આવા અરજદારો ન તો કેસની યોગ્યતા પર સુનાવણી માટે હકદાર છે અને ન તો કોઈ રાહત મેળવવા માટે હકદાર છે.

૩૨.૨ જે લોકો એકતરફી નિવેદન પર રાહત માટે અદાલતનો સંપર્ક કરે છે, તેઓ અદાલત સાથેના કરાર હેઠળ છે કે તેઓ સમગ્ર કેસ અદાલતને સંપૂર્ણ અને નિષ્પક્ષ રીતે જણાવશે અને જ્યાં વાદીએ આપો વિશ્વાસ તોડ્યો હોય, તો અદાલતની વિવેકબુદ્ધિનો ઉપયોગ આવા વાદીની તરફેણમાં કરી શકાતો નથી.

૩૨.૩ સ્વચ્છ હાથથી અદાલતનો સંપર્ક કરવાની જવાબદારી એક સંપૂર્ણ જવાબદારી છે અને આ અદાલત દ્વારા વારંવાર પુનરાવર્તન કરવામાં આવ્યું છે.

૩૨.૪ વ્યક્તિગત લાભ માટેના પ્રશ્નો એટલા તીવ્ર બની ગયા છે કે મુકદ્દમામાં સામેલ લોકો જૂઠાણાનો આશરો લેવામાં અચકાતા નથી અને અદાલતી કાર્યવાહીમાં તથ્યોને ખોટી રીતે રજૂ કરે છે અને દબાવે છે. ભૌતિકવાદ, તકવાદ અને દુર્ભાવનાપૂર્ણ ઈરાદાએ નાના લાભ માટે મુકદ્દમાના મૂલ્યોના જૂના સિદ્ધાંતોને ઢાંકી દીધા છે.

૩૨.૫ એક વાદી જે ન્યાયના પ્રવાહને પ્રદૂષિત કરવાનો પ્રયાસ કરે છે અથવા મલિન હાથે ન્યાયના નિર્મળ ઝરણાને સ્પર્શે છે, તે વચગાળાની હોય કે અંતિમ, કોઈપણ રાહત મેળવવા હકદાર નથી.

૩૨.૬ અદાલતે એ સુનિશ્ચિત કરવું આવશ્યક છે કે તેની પ્રક્રિયાનો દુરુપયોગ ન થાય અને અદાલતની પ્રક્રિયાના દુરુપયોગને અટકાવવા માટે, સુરક્ષા રકમ જમા કરાવવાનો આગ્રહ રાખવો પણ અદાલત માટે યોગ્ય રહેશે તથા ગંભીર પ્રકારના દુરુપયોગના કિસ્સામાં અદાલત ઉપર ભારે ખર્ચ લાદવાની ફરજ રહેશે.

૩૨.૭ જ્યાં પણ જાહેર હિતનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે, ત્યાં અદાલતે અરજીની કાળજીપૂર્વક તપાસ કરવી જોઈએ જેથી ખાતરી કરી શકાય કે તેમાં વાસ્તવિક જાહેર હિત સામેલ

છે.ન્યાયના પ્રવાહને અનૈતિક મુકદ્દમાઓ દ્વારા પ્રદૂષિત થવા દેવો જોઈએ નહીં.

૩૨.૮ અદાલતે, ખાસ કરીને સર્વોચ્ચ અદાલતે, અદાલતી પ્રક્રિયાના દુરુપયોગ પર કડક તકેદારી રાખવી પડે છે અને સામાન્ય રીતે માત્ર દખલગીરી કરવા માટે આવતા બિનસંબંધિત વ્યક્તિઓને “વિઝા” આપવો જોઈએ નહીં. સમાજમાં રહેલા અનેક પ્રદૂષક તત્વો નિવારણ ન પામેલી ફરિયાદોની નવી સમસ્યાઓ ઊભી કરે છે અને અદાલતે એવા કેસો હાથ ધરવા જોઈએ જેમાં સંબંધિત વિવાદમાં ન્યાયની આવશ્યકતા તેના યોગ્ય ન્યાયિક નિરાકરણને સંપૂર્ણપણે સમર્થન આપતી હોય.

[જુઓ:દલીપ સિંહ વિરુદ્ધ યુ. પી. રાજ્ય, અમર સિંહ વિરુદ્ધ ભારત સરકાર અને અન્ય અને ઉત્તરાંચલ રાજ્ય વિરુદ્ધ બલવંત સિંહ ચૌશાલ].

૩૩. અદાલત સુધી પહોંચવાના ન્યાયશાસ્ત્ર મુજબ, અદાલતોએ કાયદેસર અને યોગ્ય મુકદ્દમાઓ સાથે, તે કોઈપણ સ્વરૂપના હોય, કાર્યવાહી કરવી જોઈએ; પરંતુ જો આવી કાર્યવાહી અદાલતી પ્રક્રિયાનો દુરુપયોગ કરતી હોય, તો અદાલતે પોતાનું અધિકારક્ષેત્ર વાપરવાનો ઇનકાર કરવો જોઈએ.પી. એસ. આર. સાધનાનથમ વિરુદ્ધ અરુણાચલમ અને અન્ય (૧૯૮૦) ૩ એસ. સી. સી. ૧૪૧ કેસમાં કોર્ટે ચુકાદો આપ્યો હતો:

“૧૫. અદાલત સુધી પહોંચવાના ન્યાયશાસ્ત્રના નિર્ણાયક મહત્વને કેપેલેટ્ટીએ સૌથી શ્રેષ્ઠ રીતે આ રીતે વ્યક્ત કર્યું છે:

“નવા સામાજિક અધિકારો સાથે ન્યાય સુધી અસરકારક પહોંચનો અધિકાર ઉભરી આવ્યો છે.ખરેખર, આ નવા અધિકારોમાં તેનું સર્વોચ્ચ મહત્વ છે કારણ કે, સ્પષ્ટપણે, પરંપરાગત તેમજ નવા સામાજિક અધિકારોનો આનંદ તેમના અસરકારક રક્ષણ માટે તંત્રની ધારણા કરે છે.વધુમાં, આ પ્રકારનું રક્ષણ ન્યાયિક વ્યવસ્થાના માળખામાં એક વ્યવહારુ ઉપાય હોવાની શ્રેષ્ઠ ખાતરી છે.આમ ન્યાયની અસરકારક પહોંચને સૌથી મૂળભૂત જરૂરિયાત તરીકે જોઈ શકાય છે—જે કાનૂની અધિકારોની બાંધધરી આપવાનો હેતુ ધરાવતી પ્રણાલીનો સૌથી મૂળભૂત 'માનવ અધિકાર' છે.”

૧૬. આ રીતે અમે સંતુષ્ટ છીએ કે કલમ ૧૩૬ના તુરંત આહ્વાન દ્વારા વિરોધીઓને બ્લેકમેલ કરવામાં વ્યસ્ત સંસ્થાઓનો ઘોંઘાટ ચમત્કારિક છે.જાહેર હિતની અરજી, વર્ગ કાર્યવાહી, પ્રો બોનો કાર્યવાહી જેવી જ રીતે દરેક પ્રામાણિક સાધકને ન્યાયની પહોંચ એ ઉપચારાત્મક ન્યાયશાસ્ત્રનું લોકશાહી પરિમાણ છે.જ્યારે આપણું બંધારણ સામાજિક ન્યાયને એક ધ્યેય તરીકે પ્રકાશિત કરે છે ત્યારે આપણે પ્રક્રિયાગત અપ્રચલિતતાના ઘરમાં રહી શકતા નથી.અમે માનીએ છીએ કે રિટ અરજદારની દલીલોમાં કોઈ યોગ્યતા નથી અને અરજીને રદ કરીએ છીએ.”

૩૪. આ અદાલત દ્વારા સતત કહેવામાં આવ્યું છે કે ન્યાયાધીશની સમગ્ર સફર પક્ષકારોની દલીલો, દસ્તાવેજો અને દલીલોમાંથી સત્યને પારખવાની છે, કારણ કે સત્ય એ ન્યાય વિતરણ પ્રણાલીનો આધાર છે.

૩૫. સમય જતાં, એ સમજાયું છે કે લોકો પરિણામોને ધ્યાનમાં લીધા વિના, અદાલતોમાં સત્ય બોલવા માટે ગર્વ અનુભવતા હતા, પરંતુ તે પ્રથા હવે તમામ કેસોમાં સાચી સાબિત થતી નથી.કોર્ટ બે પક્ષો વચ્ચેની સ્પર્ધામાં માત્ર અમ્પાયર તરીકે બેસતી નથી અને લડાઈના અંતે કોણ જીત્યું છે અને કોણ હાર્યું છે તે જાહેર કરતી નથી, પરંતુ પક્ષકારોથી સ્વતંત્ર, તેની પોતાની કાનૂની ફરજ છે કે તે કાર્યવાહીમાં સક્રિય ભૂમિકા ભજવે અને સત્ય સુધી પહોંચે, જે ન્યાયના વહીવટનો પાયો છે.તેથી, અદાલતોને આગળ વધવા માટે પ્રેરિત કરવા માટે સત્ય આદર્શ બનવું જોઈએ.અદાલતોને કાયદાકીય રીતે સત્યના સક્રિય સાધકો બનવાની ફરજ પાડીને આ હાંસલ કરી શકાય છે.અદાલતોને તેમની કામગીરીમાં અન્યાયી દખલગીરીને દૂર કરવા સક્ષમ બનાવવા માટે, જેઓ ખોટી જુબાની, પૂર્વધારણા અને પ્રેરિત જૂઠાણું જેવા અનૈતિક કૃત્યોમાં સામેલ થાય છે, તેમની સાથે યોગ્ય રીતે વ્યવહાર કરવો જોઈએ.પક્ષકારોએ તાત્કાલિક પૂરતી તથ્યાત્મક વિગતો એટલી હદ સુધી જણાવવી જોઈએ કે તે ખોટા અને અતિશયોક્તિભર્યા દાવાઓ રજૂ કરવાની ક્ષમતાને ઘટાડે અને વાદીએ સ્વચ્છ હાથથી અદાલતનો સંપર્ક કરવો જોઈએ.અપ્રમાણિકતા અને કાનૂની પ્રક્રિયાને વટાવી જવાના કોઈપણ પ્રયાસ પર અસરકારક રીતે અંકુશ મૂકવો જોઈએ અને અદાલતે સુનિશ્ચિત કરવું જોઈએ કે અદાલતી પ્રક્રિયાના દુરુપયોગના પરિણામે કોઈને પણ ખોટો, અનધિકૃત અથવા

અન્યાયી લાભ ન થાય.આ વલણને કાબૂમાં લેવાનો એક રસ્તો વાસ્તવિક અથવા શિક્ષાત્મક ખર્ચ લાદવાનો છે.

૩૬. જે પક્ષ સ્વચ્છ હાથથી અદાલતનો સંપર્ક નહીં કરે તે બિન-યોગ્ય રહેશે અને જે પક્ષ સ્પષ્ટ રીતે ખોટા નિવેદનો આપીને ન્યાયના પ્રવાહને પ્રદૂષિત કરવામાં સફળ રહ્યો છે, તે રાહતનો દાવો કરી શકશે નહીં, ખાસ કરીને બંધારણની કલમ ૧૩૬ હેઠળ.અદાલતનો સંપર્ક કરતી વખતે, વાદીએ સાચી હકીકતો જણાવવી જોઈએ અને સ્વચ્છ હાથ સાથે આવવું જોઈએ.જ્યાં હકીકતનું આવું નિવેદન કેટલીક માહિતી પર આધારિત હોય, ત્યાં આવી માહિતીનો સ્રોત પણ જાહેર કરવો આવશ્યક છે.સંપૂર્ણપણે ખોટી ધારણા ધરાવતી અરજી અદાલતની પ્રક્રિયાનો દુરુપયોગ સમાન છે અને આવા વાદી સાથે હળવાશથી વ્યવહાર કરવાની જરૂર નથી, કારણ કે ભ્રામક અને અચોક્કસ નિવેદન ધરાવતી અરજી, જો દાખલ કરવામાં આવે તો, ખોટા હેતુને પ્રાપ્ત કરવા માટે અદાલતની પ્રક્રિયાનો દુરુપયોગ સમાન છે.વાદી "હકીકતોની સંપૂર્ણ અને સાચી જાહેરાત" કરવા માટે બંધાયેલો છે.

૩૭. સમાનતાના આધારે રાહત માગનાર વ્યક્તિએ પણ સમાનતા જાળવવી આવશ્યક છે.માત્ર સ્વચ્છ હાથ જ નહીં, પરંતુ સ્વચ્છ મન, સ્વચ્છ હૃદય અને સ્વચ્છ ઉદ્દેશ પણ ન્યાયી દાવાના મૂળભૂત સિદ્ધાંતો છે.કાનૂની ઉક્તિ જ્યુર નેચર એક્વમ ઇસ્ટ નેમેનેમ કમ અલ્ટેરિયસ ડેમિમેન્ટો એટ ઇન્જુરિયા ફાયરી લોકુપ્લેટિઓરેમ, જેનો અર્થ છે કે તે પ્રકૃતિનો કાયદો છે કે કોઈ વ્યક્તિને બીજાને નુકસાન કે ઇજાથી સમૃદ્ધ ન થવું જોઈએ, તે અદાલતો માટે ધારણા છે.અદાલતનો વ્યાપક અધિકારક્ષેત્ર

અસંતુષ્ટ વાદી દ્વારા કાયદાની પ્રક્રિયાના દુરુપયોગનો સ્ત્રોત ન બનવો જોઈએ.મુકદ્દમો વાસ્તવિક છે, બાહ્ય વિચારણાઓથી પ્રેરિત નથી અને વાદી પર સાચા તથ્યો જાહેર કરવાની અને સ્વચ્છ હાથથી અદાલતનો સંપર્ક કરવાની જવાબદારી લાદવામાં આવે છે તેની ખાતરી કરવા માટે પણ સાવચેતીપૂર્વક કવાયત જરૂરી છે.

૩૮. કોઈ પણ વાદી અદાલતો સાથે ‘‘છુપાવવું અને શોધવું’’ જેવી રમત રમી શકતો નથી અથવા ‘પસંદગીપૂર્વક હકીકતો રજૂ કરવાની’ રીત અપનાવી શકતો નથી. સાચી હકીકતો જાહેર કરવી આવશ્યક છે, કારણ કે અદાલત કાયદો જાણે છે, પરંતુ હકીકતો જાણતી નથી.એક, જે નિખાલસ તથ્યો અને સ્વચ્છ સ્તન સાથે આવતો નથી, તે અદાલતની રિટને ગંદા હાથથી પકડી શકતો નથી.ભૌતિક હકીકતોને દબાવવી અથવા છુપાવવી એ વાદી માટે અથવા હિમાયતની તકનીક તરીકે પણ અસ્વીકાર્ય છે.આવા કિસ્સાઓમાં, કોર્ટ નિયમોની અવગણના કરવા માટે બંધાયેલી ફરજ છે અને આવા અરજદારને અદાલતની પ્રક્રિયાનો દુરુપયોગ કરવા બદલ અદાલતની અવમાનના માટે કાર્યવાહી કરવી જરૂરી છે.

૩૯. ન્યાયના વહીવટનો બીજો સ્થાયી સિદ્ધાંત એ છે કે કોઈ પણ વાદીને તુરંચ અરજીઓ દાખલ કરીને ન્યાયિક પ્રક્રિયાનો દુરુપયોગ કરવાની મંજૂરી આપવી જોઈએ નહીં.કોઈ પણ વાદીને અદાલતનો સમય અને જાહેર નાણાં પર અમર્યાદિત દુષ્કાળનો અધિકાર નથી, જેથી તે પોતાની ઈચ્છા મુજબ પોતાની બાબતોનું સમાધાન કરી શકે.ન્યાયની સરળ પહોંચનો ઉપયોગ ખોટી અને તુરંચ અરજીઓ દાખલ કરવા માટે લાઈસન્સ તરીકે થવો જોઈએ નહીં.

૪૦. આ સ્થાયી સિદ્ધાંતોના પ્રકાશમાં, જો આપણે વર્તમાન કેસની હકીકતોની તપાસ કરીએ, તો બંને અરજીઓના આગામી મિત્રો ભૌતિક તથ્યોને દબાવવા, અશુદ્ધ હાથથી અદાલતનો સંપર્ક કરવા, ખોટા હેતુથી અરજીઓ દાખલ કરવા અને અંતે અદાલતની પ્રક્રિયાનો દુરુપયોગ કરવા માટે દોષિત છે.

૪૧. આ સંબંધમાં, સૌ પ્રથમ આપણે અપીલકર્તા કિશોર સમિતેના કેસ સાથે વ્યવહાર કરી શકીએ છીએ:

૪૧.૧ સૌપ્રથમ, તેમણે અસ્પષ્ટ, અનિશ્ચિત અને અપૂર્ણ દાવાઓ પર રિટ પિટિશન નંબર ૧૧૧/૨૦૧૧ દાખલ કર્યો હતો. હકીકતમાં, તેમણે એ હકીકતને નકારી કાઢી હતી કે અગાઉની રિટ પિટિશન નંબર ૩૭૧૯/૨૦૦૯ ને ૧૭મી એપ્રિલ, ૨૦૦૯ના રોજ અલ્હાબાદ હાઈકોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચે ફગાવી દીધી હતી, જ્યારે તેમણે વર્ષ ૨૦૧૧માં રિટ પિટિશન નંબર ૧૧૧/૨૦૧૧ ની સ્થાપના કરી હતી. અપીલકર્તાએ જે બહાનું રજૂ કર્યું હતું તે એ હતું કે તેને તે કેસ રદ કરવા વિશે ખબર નહોતી. આ તુરંચ બહાનું અપીલકર્તા માટે ભાગ્યે જ ઉપલબ્ધ છે કારણ કે તે એક જાહેર જીવન સાથે સંકળાયેલી વ્યક્તિ (ભૂતપૂર્વ ધારાસભ્ય) હોવાનો દાવો કરે છે, તેણે અરજી દાખલ કરતા પહેલા તથ્યો અને ઘટનાઓની કથિત રીતે ચકાસણી કરી હતી અને તેમાં ઈચ્છિત પ્રાર્થના કરી હતી. તે સ્પષ્ટ છે કે રિટ પિટિશન નંબર ૩૭૧૯/૨૦૦૯ ના વિષયને રિટ પિટિશનની બરતરફી પહેલાં અને તે સમયે ખૂબ પ્રચાર મળ્યો હોવો જોઈએ.

૪૧.૨ બીજું, કોઈપણ તથ્યોની ચકાસણી કર્યા વિના, અપીલકર્તાએ બેજવાબદાર નિવેદન આપ્યું હતું કે અરજદારો સુકન્યા દેવી, શ્રી બલરામ સિંહ અને શ્રીમતી સુમિત્ર દેવી પ્રતિવાદી નંબર ૬ની ગેરકાયદેસર અટકાયતમાં હતા.રિટ પિટિશનમાં કરવામાં આવેલા દાવાઓને હાઈકોર્ટમાં દાખલ કરવામાં આવેલા સોગંદનામા દ્વારા સમર્થન આપવામાં આવ્યું હતું જેમાં કહેવામાં આવ્યું હતું કે ફકરા ૧ અને ૩ થી ૧૫ ની સામગ્રી સાચી હતી, અંશતઃ જ્ઞાન માટે સાચી હતી અને અંશતઃ રેકૉર્ડ પર આધારિત હતી જ્યારે ફકરા ૨ અને ૧૬ પ્રાપ્ત કાનૂની સલાહ મુજબ સાચા હોવાનું માનવામાં આવતું હતું.આ હકીકત એ હકીકત પરથી ખોટી સાબિત થઈ હતી કે અપીલકર્તા ત્રણ અરજદારો, તેમના સાચા સરનામાં અને ઓળખને પણ જાણતો ન હતો.

૪૧.૩ ત્રીજું, ફકરા ૧૦ની રિટ પિટિશનમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે અરજદારોને છેલ્લે ૪ જાન્યુઆરી, ૨૦૦૭ના રોજ અમેઠીમાં જોવામાં આવ્યા હતા અને ત્યારબાદ અપીલકર્તાએ તેમને જોયા નહોતા.અપીલકર્તા એ જ ફકરામાં એવો પણ દાવો કરે છે કે હકીકતો તેમના ધ્યાનમાં ત્યારે આવી જ્યારે તેમણે વ્યક્તિગત રીતે હકીકતોની ચકાસણી કરવા માટે બે વાર અને ડિસેમ્બર, ૨૦૧૦ના અંતમાં પણ અમેઠીની મુલાકાત લીધી હતી.આમાંથી, અનુમાન એ છે કે અરજી એ હકીકતો પર આધારિત હતી જે અરજદારે આ મુલાકાતો દરમિયાન શીખી અને માની હતી.તેનાથી વિપરીત, જ્યારે તેમણે ૨૫મી જુલાઈ, ૨૦૧૨ના રોજ આ અદાલતમાં સોગંદનામાના ફકરા ૬માં સોગંદનામું દાખલ કર્યું હતું, ત્યારે તેમણે નીચે મુજબ જણાવ્યું હતું:

“.....અરજદાર એમ. પી. રાજ્યમાં શાસક પક્ષના સભ્ય રહ્યા છે અને સમાજમાં તેમની સ્થિતિને કારણે, ૨૦૦૭માં તેમને સમાજવાદી પક્ષના નેતૃત્વ દ્વારા મધ્યપ્રદેશના બાલાઘાટ જિલ્લાના લાંજી મતવિસ્તારમાંથી વિધાનસભાની ચૂંટણી લડવા માટે બોલાવવામાં આવ્યા હતા, તેમણે પેટાચૂંટણી જીતી હતી અને ૦૩/૧૧/૨૦૦૭ થી ૦૮/૧૨/૨૦૦૮ દરમિયાન ધારાસભ્ય રહ્યા હતા.ઓળખપત્રની સાચી નકલ અહીં જોડવામાં આવી છે અને એનેક્સર પી-તરીકે ચિહ્નિત કરવામાં આવી છે.

અરજદાર, ૧૯૮૬ થી નાની ઉંમરથી જ સામાજિક પ્રવૃત્તિઓમાં સામેલ છે, મધ્ય પ્રદેશ રાજ્યમાં એક સામાજિક કાર્યકર્તા હોવાને કારણે, તેમણે વિવિધ ઉચ્ચ અદાલતો સમક્ષ ઘણી રિટ પિટિશન દાખલ કરી છે, જેમાં ગંભીર જાહેર અને સામાજિક મુદ્દાઓ અને રાજકારણમાં ભ્રષ્ટાચાર અને ગુના સંબંધિત મુદ્દાઓ ઉઠાવવામાં આવ્યા છે, અને અદાલતો તેમની રિટ પિટિશનને ધ્યાનમાં લેવા અને તેમના દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી આવી ઘણી રિટ પિટિશનમાં રાહત આપવા માટે ખુશ છે.અરજદાર દ્વારા દાખલ કરાયેલી રિટ પિટિશનની આ સૂચિ અહીં જોડવામાં આવી છે અને એનેક્સર પી-૯ તરીકે ચિહ્નિત કરવામાં આવી છે.

તેમના રાજકીય પક્ષના નેતાના કહેવા પર તેમની સ્થિતિ અને પૂર્વભૂમિકા ધ્યાનમાં રાખીને અરજદારને ૨૦૧૦માં અન્ય વરિષ્ઠ નેતાઓને મળવા માટે સી-૧/૧૩૫, પંડારા

પાર્ક, નવી દિલ્હી બોલાવવામાં આવ્યા હતા, જેઓ સંસદના સત્ર દરમિયાન દિલ્હીમાં હતા, જ્યાં તેમને યુપીના એક ગામમાંથી નોંધાયેલી ગંભીર ઘટનાના તથ્યો વિશે માહિતગાર કરવામાં આવ્યા હતા અને ભૂતકાળમાં તેમણે અનેક જાહેર મુદ્દાઓ ઉઠાવ્યા હતા તે હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને તેમને અલ્હાબાદ લખનૌ બેન્ચ ખાતેની હાઈકોર્ટમાં જાહેર હિતની અરજીના સ્વરૂપમાં રિટ પિટિશન દાખલ કરવા વિનંતી કરવામાં આવી હતી. લખનઉ ખાતે અને આ રીતે રિટ પિટિશન દાખલ કરવામાં આવી હતી.આ રિટ પિટિશનમાં નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી.”

જરૂર. આમ, રિટ પિટિશનમાં અને આ અદાલત સમક્ષ દાખલ કરેલા સોગંદનામામાં અરજદાર દ્વારા લેવામાં આવેલા વલણમાં ચોક્કસ વિરોધાભાસ અને જૂઠાણું છે, જે અગાઉ નોંધવામાં આવ્યું હતું.આ સ્પષ્ટપણે કરવામાં આવેલા દાવાઓમાં જૂઠાણું અને આવી તુરંચ અરજીઓ દાખલ કરીને અદાલતોને ગેરમાર્ગે દોરવાનો અપીલકર્તાનો ઇરાદો દર્શાવે છે.તેમણે ૩જી ડિસેમ્બર, ૨૦૦૬ની ઘટનાના કથિત વેબસાઈટ સમાચારની ચકાસણી કેવી રીતે કરી અને કોની પાસેથી કરી તે જણાવવા માટે કોઈ વિગતો આપવામાં આવી નથી.આશ્ચર્યજનક રીતે, તે અરજદારોને ઓળખતો પણ નહોતો અને તેમને ઓળખી પણ શકતો નહોતો.રિટ પિટિશનમાં વિનંતી પ્રતિવાદી નંબર ૬ ને અરજદારોને રજૂ કરવા માટે હેબિયસ કોર્પસના સ્વરૂપમાં નિર્દેશ જારી કરવા માટે હતી.અને છેલ્લે, રિટ પિટિશન ભરેલી છે બેજવાબદાર આક્ષેપો, જે હવે દેખાય છે તેમ, અરજદારની જાણકારીમાં સાચા ન હતા, કારણ કે તેણે દાવો કર્યો હતો કે તેણે અરજદારોના આગામી મિત્ર તરીકે કામ કર્યું હતું, જ્યારે

કે તે કોઈ સંબંધ, મિત્ર અથવા અરજદારોને ઓળખતી વ્યક્તિ પણ ન હતી.અરજદારોના આગામી મિત્ર તરીકે તેમનું વર્તન ક્ષેષ, ગુપ્ત હેતુ અને ન્યાયિક પ્રક્રિયાના દુરુપયોગની નિશાની છે.

૪૩. કથિત વેબસાઈટ જણાવે છે કે છોકરી ગુપ્ત હતી.ત્યાં એવું નોંધવામાં આવ્યું ન હતું કે તેણી અને તેના માતા-પિતા પ્રતિવાદી નંબર ૬ ની ગેરકાયદેસર અટકાયતમાં હતા.તેથી કોઈ પણ રીતે, તે હેબિયસ કોર્પસનો કેસ ન હોઈ શકે.

૪૪. હવે, અમે આ અપીલમાં પ્રતિવાદી નંબર ૮ શ્રી ગજેન્દ્ર પાલ સિંહ દ્વારા સ્થાપિત રિટ પિટિશન નંબર ૧૨૫/૨૦૧૧ સાથે વ્યવહાર કરીશું, જે અરજદારો સુકન્યા દેવી, શ્રી બલરામ સિંહ અને શ્રી સુમિત્ર દેવીના આગામી મિત્ર છે.અદાલતની પ્રક્રિયાનો દુરુપયોગ દર્શાવતા અને નિર્ધારિત પ્રક્રિયાને અવગણવાનો પ્રયાસ કરતા સ્પષ્ટ પરિબલોને અન્ય બાબતોની સાથે પ્રકાશિત કરી શકાય છે, પરંતુ મુખ્યત્વે નીચેનામાંથી:

૪૪.૧ શ્રી ગજેન્દ્ર પાલ સિંહનો પણ કોઈ સંબંધ, મિત્રતા નહોતી કે તેઓ ત્રણેય અરજદારોને ઓળખતા પણ નહોતા.

૪૪.૨ પોલીસ અને સી. બી. આઈ. સમક્ષ ત્રણ અરજદારો દ્વારા આપવામાં આવેલા નિવેદનો સામે, તેમણે જણાવ્યું હતું કે તેઓએ ક્યારેય પ્રતિવાદી નંબર ૮નો સંપર્ક કર્યો નથી, પૂછ્યું નથી અથવા આગામી મિત્ર તરીકે કામ કરવાની અપેક્ષા પણ નહોતી રાખી, તેમને અદાલત સમક્ષ તેમના આગામી મિત્ર તરીકે કામ

કરવાનો અને આવી રાહત માટે પ્રાર્થના કરવાનો કોઈ અધિકાર નથી.

૪૪.૩ હેબિયસ કોર્પસની અરજીની આડમાં, તેમણે રિટ પિટિશન નંબર ૧૧૧/૨૦૧૧ ટ્રાન્સફર કરવાની અરજી દાખલ કરી હતી, જેમાં તેઓ ન તો પક્ષકાર હતા અને ન તો તેમને કોઈ રસ હતો.

૪૪.૪ પ્રતિવાદી નંબર ૮ ઇરાદાપૂર્વક અધિકારક્ષેત્રનો પ્રશ્ન અથવા અન્ય કોઈ પ્રશ્ન ઉઠાવતી રિટ પિટિશન નંબર ૧૧૧/૨૦૧૧ માં હાજર થયો ન હતો, પરંતુ રિટ પિટિશન નંબર ૧૧૧/૨૦૧૧ માં અરજદાર સામે અધિકારી દ્વારા તપાસ સહિત પ્રાર્થના સાથે રિટ પિટિશન નંબર ૧૨૫/૨૦૧૧ દાખલ કરીને કોર્ટની પ્રક્રિયાને અવરોધી હતી. પ્રતિવાદી નંબર ૮, તે જ વિસ્તાર અને નગર, અમેઠિનો રહેવાસી હોવા છતાં, રિટ પિટિશન નંબર ૩૭૧૯/૨૦૦૯ ને બરતરફ કરવા વિશે ઉદ્દેખ કરવાની પણ કાળજી લીધી ન હતી.

૪૪.૫ રિટ પિટિશનમાં તેમણે દાવો કર્યો હતો કે તેઓ ત્રણ અરજદારોના પાડોશી છે, પરંતુ તેમને એટલી પણ ખબર નહોતી કે અરજદારો થોડા સમય પહેલાં ફૈઝાબાદ જિલ્લાના હરદોઈયા ગામમાં સ્થળાંતરિત થયા હતા. તેમણે રિટ પિટિશનના પરાગરજ પમાં એમ પણ જણાવ્યું હતું કે તેઓ અરજદારોના પાડોશી હતા અને તેમને ન જોયા પછી, પોલીસ રિપોર્ટ દાખલ કરવાની માંગ કરી હતી, જેને સત્તાવાળાઓએ આ આધાર પર લેવાનો ઇનકાર કર્યો હતો કે અરજદારો પોલીસની કસ્ટડીમાં છે કારણ કે તેઓએ કંઈક ખોટું કર્યું

હતું.અરજદારની જાણમાં આ દાવો ખોટો હતો કારણ કે પોલીસ મહાનિર્દેશક યુ. પી. એ તેમના સોગંદનામામાં જણાવ્યું હતું કે તેમને ક્યારેય અટકાયતમાં લેવામાં આવ્યા ન હતા અથવા પોલીસ સ્ટેશનમાં બોલાવવામાં આવ્યા ન હતા.હકીકતમાં, તેઓએ તેમનું ઘર જંગલવાળા ગામમાં ખસેડી દીધું હતું.આમ, પ્રતિવાદી નંબર ૮ એ સ્પષ્ટ અને ખોટા હેતુથી અદાલતની પ્રક્રિયાનો દુરુપયોગ કર્યો છે અને જૂઠાણાના આધારે અરજી દાખલ કરી છે, અશુદ્ધ હાથ સાથે અદાલતમાં આવ્યો છે અને પ્રેરિત અને અસમર્થનીય પ્રાર્થના કરીને કાયદાની પ્રક્રિયાને અવરોધિત કરવાનો પ્રયાસ પણ કર્યો છે.આ અરજદાર (પ્રતિવાદી નંબર ૮) એ પણ બેજવાબદાર આક્ષેપો કર્યા હતા કે રિટ પિટિશન નંબર ૧૧૧/૨૦૧૧ માં અરજદાર કિશોર સમરિતે માનસિક રીતે વિકલાંગ વ્યક્તિ હતા.

૪૫. રિટ અરજીઓમાં કરવામાં આવેલા ઉપરોક્ત ચોક્કસ દાવાઓ પરથી એ સ્પષ્ટ થાય છે કે આ બંને અરજદારોએ જૂઠું, અશુદ્ધ હાથ સાથે અદાલતનો સંપર્ક કર્યો છે અને ૩જી ડિસેમ્બર, ૨૦૦૬ની એક ઘટનાના સંબંધમાં તાકીદ અને જરૂરિયાતો દર્શાવીને અદાલતોને ગેરમાર્ગે દોર્યા છે, જે હકીકતમાં, ત્રણ અરજદારો અને પોલીસ અનુસાર ખોટી હતી, આમ અદાલતની પ્રક્રિયાનો દુરુપયોગ કર્યો છે અને ન્યાયિક પ્રક્રિયાનો દુરુપયોગ કર્યો છે.તેઓએ દુર્ભાવનાપૂર્ણ રીતે અને ખોટા હેતુઓ સાથે અદાલતના મૂલ્યવાન સમયનું અતિક્રમણ કર્યું અને જાહેર નાણાંનો બગાડ કર્યો.

૪૬. તે એક સ્થાયી સિદ્ધાંત છે કે કોઈ પણ વાદીને અદાલતના સમય અને જાહેર નાણાં પર અમર્યાદિત દુષ્કાળનો અધિકાર નથી,

જેથી તે ઈચ્છે તે રીતે તેની બાબતોનું સમાધાન કરી શકે.આ અરજદારો દ્વારા તુરંચ અને ખોટી અરજીઓ દાખલ કરીને ન્યાયની સરળ પહોંચના વિશેષાધિકારનો દુરુપયોગ કરવામાં આવ્યો છે.ખોટા અને અપૂર્ણ આક્ષેપોના આધારે, તેમણે અરજીઓની ઝડપી સુનાવણી માટે તાકીદ ઊભી કરી હતી, જે ક્યારેય અસ્તિત્વમાં નહોતી.આ અદાલતે પણ સત્ય સુધી પહોંચવા માટે દિવસો પસાર કરવા પડ્યા હતા.પ્રથમ દષ્ટિએ એ સ્પષ્ટ છે કે આ બંને અરજદારોએ તથ્યોને ખોટી રીતે રજૂ કર્યા છે, સાચા તથ્યોને છુપાવ્યા છે અને ખોટા અને ખોટા સોગંદનામા પણ આપ્યા છે.તેઓ સારી રીતે જાણતા હતા કે અદાલતો યોગ્ય આદેશો પસાર કરતી વખતે તેમની દલીલો અને સોગંદનામાઓ પર આધાર રાખશે.પોલીસ મહાનિર્દેશક, યુ. પી. એ સોગંદનામું દાખલ કરવું જરૂરી હતું અને સીબીઆઈએ તપાસ હાથ ધરવાનો નિર્દેશ આપ્યો હતો.સત્ય એ ન્યાય વિતરણ પ્રણાલીનો આધાર હોવાથી, આ અદાલત માટે સત્ય સુધી પહોંચવું મહત્વપૂર્ણ હતું, જે અમે તમામ વકીલોની સક્ષમ સહાયથી પહોંચી શક્યા હતા અને એમ માનવા માટે કોઈ ખચકાટ નથી કે બંને અરજદારોનો કેસ જૂઠાણુંથી પીડાતો હતો, ખોટી ધારણા હતી અને ન્યાયિક પ્રક્રિયાનો પેટન્ટ દુરુપયોગ હતો.અદાલતની પ્રક્રિયાનો દુરુપયોગ અને સંપૂર્ણ તથ્યો અને સ્વચ્છ હાથ સાથે અદાલતનો સંપર્ક ન કરવાથી, આ અદાલતને હાઈકોર્ટ સમક્ષની રિટ અરજીઓમાં આગામી મિત્રો તરીકે કામ કરતી વ્યક્તિઓ પર ભારે અને દંડાત્મક ખર્ચ લાદવાની ફરજ પડી છે.આ અદાલત ન્યાયિક પ્રક્રિયાને દમન અથવા દુરુપયોગનું સાધન બનવાની અથવા વર્તમાન કેસમાં અરજદારો જેવા અનૈતિક વાદીઓ દ્વારા ન્યાયને નષ્ટ કરવાની મંજૂરી આપી શકતી નથી.

૬૧.૧ લેખિત અરજી નંબર ૧૧૧/૨૦૧૧ જૂઠાણું પર આધારિત હતી, અદાલતી પ્રક્રિયાનો દુરુપયોગ હતો અને ઢ્ઢેષ અને રાજકીય પ્રતિશોધ ઢ્ઢારા ચલાવવામાં આવી હતી.આમ, આ અરજીને નકારી કાઢતી વખતે, અમે આગામી મિત્ર પર રૂ. ૫ લાખનો અનુકરણીય ખર્ચ લાદીએ છીએ, જેનો ખર્ચ પ્રતિવાદી નંબર ૬ ને ચૂકવવાપાત્ર છે.

૬૧.૨ રિટ પિટિશન નંબર ૧૨૫/૨૦૧૧ ના બીજા મિત્રએ સંપૂર્ણ તથ્યો જાહેર કર્યા વિના અને ન્યાયિક પ્રક્રિયાનો દુરુપયોગ કર્યા વિના, અસ્વચ્છ હાથ સાથે અદાલતનો સંપર્ક કર્યો હતો.હકીકતમાં, તેમણે હકીકતમાં અને કાયદામાં કોઈ યોગ્ય સત્તા વિના અરજી દાખલ કરી હતી.આમ, આ અરજીને અદાલતની પ્રક્રિયાના દુરુપયોગ માટે અને/અથવા તેમણે કરેલા અન્ય ગુનાઓ માટે ૫ લાખ રૂપિયાના અનુકરણીય ખર્ચ સાથે પણ ફગાવી દેવામાં આવે છે, જે હાઈકોર્ટ સમક્ષ રજૂ કરાયેલા ત્રણ અરજદારો એટલે કે સુશ્રી કીર્તિ સિંહ, ડૉ. બલરામ સિંહ અને સુશ્રી સુશીલા ઉર્ફે મોહિની દેવીને ચૂકવવાપાત્ર રહેશે.

૬૧.૩ પોલીસ મહાનિર્દેશક, યુ. પી. ઢ્ઢારા દાખલ કરાયેલ સોગંદનામા, રિટ પિટિશનમાં ત્રણ અરજદારોના નિવેદન, અદાલત સમક્ષ સીબીઆઈનું વલણ, તેનો અહેવાલ અને રિટ પિટિશન નંબર ૧૧૧/૨૦૧૧ માં આગામી મિત્ર ઢ્ઢારા લેવામાં આવેલા વિરોધાભાસી વલણના આધારે, અમારું, પ્રથમ દષ્ટિએ, એવું માનવું છે કે ૩જી ડિસેમ્બર, ૨૦૦૬ના રોજ બળાત્કારની કથિત ઘટના અને અરજદારોની કથિત અટકાયતના સંદર્ભમાં

પ્રતિવાદી નંબર ૬ સામેના આક્ષેપો આધારહીન છે અને અદાલત સમક્ષ માન્ય રીતે અભિપ્રાય રચવા માટે પુરાવાઓનો એક ટુકડો પણ નથી. હકીકતમાં, અરજદારો (કથિત રીતે અટકાયત કરાયેલ વ્યક્તિઓ) અનુસાર, તેમને કોઈ પણ સમયે કોઈ પણ વ્યક્તિ દ્વારા અટકાયતમાં લેવામાં આવ્યા ન હતા.”

પ.૧૬ શ્રી ત્રિવેદીએ દલીલ કરી હતી કે એડવોકેટ્સ એક્ટ, ૧૯૬૧ની કલમ ૪૯ (૧) (સી) હેઠળ આપવામાં આવેલી સત્તાઓનો ઉપયોગ કરીને અને ભાગ-૬ના પ્રકરણ-૨માં સમાવિષ્ટ ભારતીય બાર કાઉન્સિલના સંબંધિત નિયમો સ્પષ્ટપણે સૂચવે છે કે, દરેક સમયે, એક વકીલે વર્તમાન જેવી બાબતમાં આ માનનીય અદાલતના અધિકારી તરીકેના તેમના દરજ્જાને અનુરૂપ રીતે કેવી રીતે વર્તવું જોઈએ.

“ વિભાગ I-અદાલતની ફરજ

૧.

૨. એક વકીલ અદાલતો પ્રત્યે આદરપૂર્ણ વલણ જાળવી રાખશે, એ ધ્યાનમાં રાખીને કે મુક્ત સમાજના અસ્તિત્વ માટે ન્યાયિક કાર્યાલયની ગરિમા આવશ્યક છે.

૩. વકીલ કોઈ પણ ગેરકાયદેસર અથવા અયોગ્ય માધ્યમ દ્વારા અદાલતના નિર્ણયને પ્રભાવિત કરશે નહીં. પેવિંગ કેસને લગતા ન્યાયાધીશ સાથેના ખાનગી સંચાર પર પ્રતિબંધ છે.

૪. એક વકીલ તેના ક્લાયન્ટને તીક્ષ્ણ અથવા અયોગ્ય પ્રથાઓનો આશરો લેવાથી અથવા અદાલતના સંબંધમાં કંઈપણ કરવાથી રોકવા અને અટકાવવા માટે તેના શ્રેષ્ઠ પ્રયાસોનો ઉપયોગ કરશે, વકીલ અથવા પક્ષકારોનો વિરોધ કરશે જે વકીલોએ પોતે ન કરવો જોઈએ. વકીલ એવા ક્લાયન્ટનું પ્રતિનિધિત્વ કરવાનો ઇનકાર કરશે જે આવા અયોગ્ય વર્તનમાં ટકી રહે છે. તે પોતાની જાતને માત્ર ક્લાયન્ટનો મુખપત્ર ગણશે નહીં, અને પત્રવ્યવહારમાં સંયમિત ભાષાનો ઉપયોગ કરવા, દલીલોમાં અપમાનજનક હુમલાઓ ટાળવા અને અદાલતમાં દલીલો દરમિયાન અસંસ્કારી ભાષાનો ઉપયોગ કરવા માટે પોતાના ચુકાદાનો ઉપયોગ કરશે.

વિભાગ II-ગ્રાહક પ્રત્યેની ફરજ

૧૩. વકીલે સંક્ષિપ્તમાં સ્વીકારવું જોઈએ નહીં અથવા એવા કેસમાં હાજર થવું જોઈએ નહીં જેમાં તેની પાસે એવું માનવાનું કારણ હોય કે તે સાક્ષી હશે, અને જો કોઈ કેસમાં રોકાયેલ હોય, તો તે સ્પષ્ટ થઈ જાય છે કે તે હકીકતના ભૌતિક પ્રશ્ન પર સાક્ષી છે, જો તે તેના ક્લાયન્ટના હિતોને જોખમમાં મૂક્યા વિના નિવૃત્ત થઈ શકે તો તેણે વકીલ તરીકે હાજર રહેવાનું ચાલુ રાખવું જોઈએ નહીં.

૧૮. વકીલ, કોઈ પણ સમયે, મુકદ્દમાને ઉશ્કેરવામાં પક્ષકાર નહીં હોય.

....

૨૪. એક વકીલ એવું કંઈપણ કરી શકશે નહીં જેમાં તે તેના ક્લાયન્ટ દ્વારા તેના પર મૂકવામાં આવેલા વિશ્વાસનો દુરુપયોગ કરે અથવા તેનો લાભ લે.”

પ.૧૭ ઉપર જે જણાવવામાં આવ્યું છે તેને આગળ વધારતા, તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે એ.આઈ.આર. ૧૯૨૩ મદ્રાસ ૪૮૫ માં નોંધાયેલા પ્રથમ ગ્રેડ પ્લીડરના કિસ્સામાં માનનીય મદ્રાસ હાઈકોર્ટની કુલ બેન્ચના નીચેના અવલોકનો ઉલ્લેખ કરવા યોગ્ય છે:

“સત્ય ન બોલવા માટે કોઈ વાજબીપણું હોઈ શકે નહીં. હકીકત એ છે કે જો કોઈ માણસ સત્ય બોલે તો તે વ્યવસાયિક રીતે ઘાયલ થવા જઈ રહ્યો છે, તે જૂઠું બોલવા માટે કોઈ માન્ય બહાનું નથી; પરંતુ, તે એક વલણ છે જે અસામાન્ય નથી અને જે સૌથી ગંભીર પાત્રનું નથી. તે એક વ્યાવસાયિક વ્યક્તિના અદાલતને છેતરવામાં તેના ક્લાયન્ટને મદદ કરવાની ઇચ્છા અથવા તો તેના ક્લાયન્ટને બીજા સામે દાવો કરવામાં મદદ કરવાની ઇચ્છા હોવાના અર્થમાં છેતરપિંડીથી જૂઠું બોલવાના કેસથી ખૂબ જ અલગ છે. તે બેદરકારીપૂર્વક, મૂર્ખતાથી અને ખોટી રીતે કરવામાં આવ્યું હતું, દેખીતી રીતે અંશતઃ ડરથી અને અંશતઃ તેના પોતાના હિતમાં.”

પ.૧૮ શ્રી ત્રિવેદીએ રજૂઆત કરી હતી કે, તેવી જ રીતે, એ. આઈ. આર. ૧૯૩૪ પટના ૧૪૨ માં નોંધાયેલા એમ્પોરેર વિરુદ્ધ ગુરુ પ્રસાદ મુખ્તારના કેસમાં માનનીય પટના હાઈકોર્ટના નીચેના અવલોકનોની નોંધ લેવી ખૂબ જ યોગ્ય છે –

“હવે જો મુખ્તારને પુરાવા આપવાની અને આ નિવેદનોના સત્યને નકારી કાઢવાની ઈચ્છા હોય તો તેને દરેક તક મળી હતી.જો કે તેમણે તે રસ્તો અપનાવ્યો ન હતો અને ખોટા પુરાવા આપવા બદલ દંડને ધ્યાનમાં રાખીને મને લાગે છે કે તેઓ સમજદાર હતા, પરંતુ તેમણે એક અરજી દાખલ કરી હતી અને તેમાં તેમણે સૌથી અસ્પષ્ટ અને કપટી નિવેદન આપ્યું હતું.તેમણે આક્ષેપ કર્યો હતો કે,

“તેમણે કોર્ટ સમક્ષ જે નિવેદન આપ્યું હતું તે સંપૂર્ણપણે સાચું હતું અને સૂચનાઓ પર આધારિત હતું અને વકીલની ફરજ એ છે કે તે કલાયન્ટ વતી તેને આપવામાં આવેલી સૂચનાઓ પર જ કોર્ટ સાથે વાત કરે.તેથી હું રજૂ કરું છું કે તમારા સન્માન પહેલાં મારું વર્તન એ વ્યવસાયના શિષ્ટાચાર સાથે સુસંગત હતું જેમાં મને જોડાવાનું સન્માન છે.”

તે કહેવાની ભાગ્યે જ જરૂર છે કે તે વ્યવસાયના સભ્યોના શિષ્ટાચારનો ભાગ નથી કે તેઓ કોર્ટમાં જૂઠું બોલે અથવા તેમના ગ્રાહકો વતી ખોટા પુરાવા આપે.એ નોંધવામાં આવશે કે મુખ્તાર

દેખીતી રીતે પોતાનું નિવેદન એવા સ્વરૂપમાં આપવાનો ઇશાદો ધરાવતો હતો કે જેથી તે તેના ગ્રાહકોની કહેવાતી સૂચનાઓ પર પાછા ફરી શકે, પરંતુ તે સ્પષ્ટ હકીકતથી છટકી શકતો નથી કે મેજિસ્ટ્રેટને તેના અગાઉના નિવેદનો તેના પોતાના જ્ઞાનના આધારે કરવામાં આવ્યા હતા.તેના વતી એવું સૂચવવાનો પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો છે કે તેણે તબીબી પ્રમાણપત્રના માધ્યમથી તેના ક્લાયન્ટની માંદગીનો પરિચય મેળવ્યો હતો, જે ક્લાયન્ટે દસ દિવસ પહેલા ફોજદારી કેસમાં દાખલ કર્યો હતો.પરંતુ આવા પ્રયાસ ગંભીર વિચારણા માટે લાયક નથી.અમે અન્ય કેસોમાં જણાવ્યું છે કે જેમાં મુખતારો ચિંતિત છે કે આ અદાલતની ફરજ માત્ર લોકોના સભ્યોને વ્યવસાયના અપમાનજનક સભ્યો સામે રક્ષણ આપવાની જ નથી, પરંતુ આવા સભ્યોના વર્તન દ્વારા તેના પર લાવવામાં આવેલી પ્રતિષ્ઠાના નુકસાન સામે વ્યવસાયનું રક્ષણ કરવાની પણ અમારી ફરજ છે.”

પ.૧૯ શ્રી ત્રિવેદીએ રજૂઆત કરી હતી કે અહીં ઉપર જે કહેવામાં આવ્યું છે તેને ધ્યાનમાં રાખીને, આ માનનીય અદાલત ૯/૧૨/૨૦૧૫ ના આદેશ દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલા તમામ પ્રશ્નોનો હકારાત્મક નિર્ણય લઈ શકે છે.

૬ શ્રી બેલા પ્રજાપતિ સાથે હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી બી. એમ. મંગુકિયાએ, અરજદારોના વિદ્વાન વકીલે અમને અરજીમાં કરવામાં આવેલા દાવાઓ તરફ દોરી ગયા છે અને દલીલ કરી છે કે તે વધારાના વાતાવરણ હતું જે સંબંધિત સમયે પ્રવર્તે છે જેણે આ અરજી દ્વારા આ અદાલત દ્વારા દાખલ

કરાયેલા અરજદારોને ભયભીત કર્યા હતા.તેમણે આ કોર્ટનું ધ્યાન પ્રતિવાદીઓ તેમજ અરજદાર દ્વારા સોગંદનામા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલા સોગંદનામા તરફ દોર્યું છે. અરજીના પાન ૯૩ પર અરજદાર નંબર ૨ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલા સોગંદનામા-ઈન-રેઝાઈન્ડર માટે સ્થાનિક ભાષામાં વ્યક્તિઓને ટેકો આપવાના સોગંદનામાઓ આર-૪ થી આર-૧૨ છે.

૬.૧ શ્રી મંગુકિયાએ રજૂઆત કરી હતી કે જ્યારે તેઓ તેનપુર ગામમાં શોકસભામાંથી પરત ફરી રહ્યા હતા ત્યારે પોલીસ અધિકારીઓએ કોર્પસની કારને અટકાવી હતી, અરજદારોએ કોર્પસની કારને પોલીસ દ્વારા રોકતી જોઈ હતી અને તેથી અરજદારોએ અરજીના મેમોમાં જણાવ્યું હતું.તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે પોલીસ દ્વારા કોર્પસની ધરપકડ કરવામાં આવી હતી તે હકીકત સિવાય અન્ય કોઈ નિષ્કર્ષ કાઢવા માટે કોઈ જગ્યા નથી.તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે અરજદારોની કારની તપાસ કરવામાં આવી હતી અને તેઓ ક્ષણમાં જ ત્યાંથી નીકળી ગયા હતા પરંતુ કોર્પસની કાર ત્યાં હતી અને ત્યારબાદ તેઓ કોર્પસનો સંપર્ક કરી શક્યા ન હતા.

૬.૨ શ્રી મંગુકિયાએ વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે ધરપકડ કરાયેલા ૨૨ વ્યક્તિઓમાંથી ૯ વ્યક્તિઓએ આ મામલે તેમના સોગંદનામા દાખલ કર્યા છે, જેમાં શ્રી કમલેશભાઈ પટેલનો પણ સમાવેશ થાય છે, જેઓ દુર્ભાગ્યપૂર્ણ દિવસે

કોર્પસ સાથે આવ્યા હતા.તેમણે શ્રી કમલેશ પટેલ દ્વારા દાખલ કરાયેલ પરિશિષ્ટ આર-૪, શ્રી સનાભાઈ પટેલ દ્વારા દાખલ કરાયેલ પરિશિષ્ટ આર-૫, શ્રી મહેશભાઈ પટેલ દ્વારા દાખલ કરાયેલ પરિશિષ્ટ આર-૬, શ્રી કાંતિભાઈ પટેલ દ્વારા દાખલ કરાયેલ પરિશિષ્ટ આર-૭, શ્રી દિનેશભાઈ પટેલ દ્વારા દાખલ કરાયેલ પરિશિષ્ટ આર-૮, શ્રી રુશીભાઈ પટેલ દ્વારા દાખલ કરાયેલ પરિશિષ્ટ આર-૯, દીપકભાઈ પટેલ દ્વારા દાખલ કરાયેલ પરિશિષ્ટ આર-૧૦, રાજેશભાઈ પટેલ દ્વારા દાખલ કરાયેલ પરિશિષ્ટ આર-૧૧ અને ધર્મેન્દ્ર પટેલ દ્વારા દાખલ કરાયેલ પરિશિષ્ટ આર-૧૨ તરફ આ કોર્ટનું ધ્યાન દોર્યું છે.

૬.૩ શ્રી મંગુકિયાએ દલીલ કરી હતી કે આ અદાલત દ્વારા નિર્ધારણ માટે ઘડવામાં આવેલા પ્રશ્નોના જવાબ નકારાત્મક હોવા જરૂરી છે.તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે વર્તમાન અરજી દાખલ કરવાનો કોઈ દુર્ભાવનાપૂર્ણ ઇરાદો નથી.તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે તે અરજદારો તરફથી એક વાસ્તવિક ભૂલ હતી.તેમણે અરજદાર નંબર ૧ વતી દાખલ કરેલા પ્રત્યુત્તરમાં સોગંદનામાનું ધ્યાન દોર્યું છે જેમાં ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે કે અરજદારો અરજીમાં કરવામાં આવેલા આક્ષેપોના સંબંધમાં દાવાઓ માટે દબાણ કરવા માંગતા નથી.તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે અરજીકર્તાઓ દ્વારા એવી અભૂતપૂર્વ વાતાવરણમાં અરજી દાખલ કરવામાં આવી હતી કે જ્યાં અરજી દાખલ કરવામાં કોઈ પણ વિલંબથી ફરીથી

માત્ર અરજદારોના મનમાં જ નહીં પરંતુ પાટીદાર સમાજના ઘણા લોકોના મનમાં પણ આશંકાનું વાતાવરણ ઊભું થયું હોત.

૬.૪ શ્રી મંગુકિયાએ વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે અરજદારો એ હકીકતથી પણ વાકેફ હતા કે ૨૫/૦૮/૨૦૧૫ પર કોર્પસની ધરપકડનો સંદેશ જાહેર શાંતિમાં પરિણમ્યો હતો અને તેથી આવી પરિસ્થિતિમાં કોર્પસની ધરપકડના સંદર્ભમાં સંદેશાઓ ફેલાવવામાં આવી રહ્યા હતા.તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે ૨૨/૦૮/૨૦૧૫ પર મીડિયાએ સંદેશો આપવાનું શરૂ કર્યું હતું કે કોર્પસ ખૂટે છે અને તેથી અરજદારો વધુ ગભરાઈ ગયા હતા કારણ કે તેઓ કોર્પસનો સંપર્ક કરવાની સ્થિતિમાં ન હતા.

૬.૫ શ્રી મંગુકિયાએ વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે જો અરજદારોએ એ દર્શાવીને પાટીદાર સમાજને સાંત્વના આપવા માટે પગલાં ન લીધાં હોત કે અરજદારો કોર્પસની સલામતી દાવ પર ન હોય તે જોવા માટે તમામ જરૂરી પગલાં લઈ રહ્યા છે, તો તમામ સંભાવનાઓમાં પરિસ્થિતિ વધુ ખરાબ થઈ હોત અને જાહેર શાંતિની વિશ્લેષણ માત્રા ૨૫/૦૮/૨૦૧૫ પર જે બન્યું છે તેના કરતા વધુ હોત.તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે ગભરાટ અને ભય અને આશંકાનું વાતાવરણ માત્ર અરજદારોના મનમાં જ અવરોધિત થતું નથી, પરંતુ તે ગુજરાત રાજ્યની કુલ વસ્તીના લગભગ ૨૦ ટકા જેટલા સમગ્ર પાટીદાર સમાજની સામાન્ય ધારણા

અને વિભાવના છે.તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે તેથી અરજદારોએ આ અરજી દ્વારા આ અદાલતનો સંપર્ક કર્યો હતો.

૭. કોર્પસ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી ઝુબિન ભારદાએ આ અદાલતને કોર્પસ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલા એફિડેવિટ-ઇન-રિપ્લાયમાં લઈ ગયા છે, ખાસ કરીને પેરા ૩ થી ૫ જે નીચે મુજબ છે:

“૩. હું જણાવું છું કે મને અરજદારોના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા પણ જાણ કરવામાં આવી ન હતી કે જાણ કરવામાં આવી ન હતી કે મને મારી જાણમાં રહેલા તથ્યો અને સંજોગો વિશે નિવેદન લખવા માટે બોલાવવામાં આવશે જેના કારણે વર્તમાન અરજી દાખલ કરવામાં આવી હતી.હું અરજીમાં દર્શાવવામાં આવેલી હકીકતોથી પણ વાકેફ નહોતો અને મને જે જાણ કરવામાં આવી હતી તે એ હતી કે અરજી મારી સલામતી સુનિશ્ચિત કરવા અને મારા જીવન અને અંગોની સલામતી સુનિશ્ચિત કરવા માટે દાખલ કરવામાં આવી હતી જે ગંભીર જોખમમાં હતી.તેથી આવા સંજોગોમાં જ્યારે અરજદારોના વિદ્વાન વકીલે મને કોર્ટ રૂમમાં સહાય પૂરી પાડવાની રજૂઆત કરી, ત્યારે હું લેખિતમાં નિવેદન આપવા માટે સંમત થયો, જોકે હવે મને જાણ કરવામાં આવી છે કે અરજીની સુનાવણી દરમિયાન કોર્ટ રૂમમાં તેમનું નિવેદન લખવા માટે માનનીય કોર્ટ દ્વારા અપનાવવામાં આવેલી આ એક અસામાન્ય પ્રક્રિયા હતી.જો કે મારી પાસે અરજદારોના વિદ્વાન વકીલના ઇરાદાઓ પર શંકા કરવાનું કોઈ કારણ ન હોવાથી, મેં વિદ્વાન વકીલની સહાયથી નિવેદન

લખ્યું જેણે મને આદેશ આપવામાં મદદ કરી.હું જણાવું છું અને પુનરાવર્તન કરું છું કે મેં અરજદારો માટે વિદ્વાન વકીલ દ્વારા મને આપવામાં આવેલા માર્ગદર્શન પર માનનીય ગુજરાત હાઈકોર્ટ સમક્ષ નિવેદન લખ્યું હતું.

૪. હું જણાવું છું અને રજૂ કરું છું કે નિવેદન મારા દ્વારા અરજદારો માટે વિદ્વાન વકીલની મદદથી તે તબક્કે અને સમયે લખવામાં આવ્યું હતું જ્યારે હું ભારે દબાણ હેઠળ હતો અને છેલ્લા ઘણા દિવસોથી સૂઈ પડેલા શક્યો ન હતો કારણ કે હું સતત ડરમાં જીવી રહ્યો હતો.હું વધુમાં જણાવું છું કે નોંધપાત્ર સમય વીતી ગયો હોવાથી હું આજે અરજીની યોગ્યતા પર અથવા આ માનનીય અદાલત દ્વારા તારીખના ૯/૧૨/૨૦૧૫ ના આદેશ દ્વારા ઘડવામાં આવેલા મુદ્દાઓના સંદર્ભમાં કોઈ સોગંદનામું દાખલ કરવાની સ્થિતિમાં નથી.હું એમ પણ કહું છું કે ત્યારથી મારી ધરપકડ કરવામાં આવી છે અને હું જેલમાં બંધ છું, મને બહારની દુનિયા સુધી પહોંચ મળી નથી અને એ હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને કે મને જે નિવેદન લખવા માટે કહેવામાં આવ્યું હતું તે પણ મારી પાસે ઉપલબ્ધ નથી અને તે મને જેલમાં પૂરા પાડવામાં આવેલા દસ્તાવેજોનો ભાગ નથી, હું નિવેદનની નકલ વિના આગળ કોઈ રજૂઆત કરવાનું યોગ્ય માનતો નથી.તેથી હું આ માનનીય અદાલતને નમ્રતાથી વિનંતી કરું છું કે ન્યાયના સંપૂર્ણ હિતમાં જેલમાં મારું લેખિત નિવેદન મને આપવામાં આવે જેથી તેનો અભ્યાસ કર્યા પછી અને ત્યારબાદ કાનૂની સહાય મેળવ્યા પછી હું વધુ સોગંદનામું દાખલ કરી શકું અને આ માનનીય અદાલતને મદદ કરી શકું.

૫. હું કહું છું અને રજૂ કરું છું કે હેબિયસ કોર્પસની અરજીની નકલ મને જેલમાં આપવામાં આવી હતી, પરંતુ આ માનનીય અદાલત દ્વારા ૦૮/૧૨/૨૦૧૫ તારીખના આદેશ દ્વારા ઘડવામાં આવેલા મુદ્દાઓ, જેમાં કોઈ પણ મુદ્દો ઘડવામાં આવ્યો ન હતો, જેના માટે મારી પાસેથી જવાબની જરૂર હોય, તેથી મેં તે તબક્કે વર્તમાન અરજીનો જવાબ દાખલ કર્યો ન હતો.”

૮. અમે સાંભળ્યું છે કે શ્રી બી. એમ. મંગુકિયા, સુશ્રી બેલા પ્રજાપતિ સાથે હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ, અરજદારો માટે વિદ્વાન વકીલ, શ્રી કમલ ત્રિવેદી, શ્રી મિતેશ અમીન સાથે હાજર રહેલા વિદ્વાન એડવોકેટ જનરલ, સુશ્રી એસ. કે. વિશેન સાથે વિદ્વાન સરકારી વકીલ, પ્રતિવાદી-રાજ્ય માટે હાજર રહેલા વિદ્વાન અધીક સરકારી વકીલ અને શ્રી રફીક લોખંડવાલા સાથે હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ, શ્રી જુબિન ભારદા, પ્રતિવાદી નંબર ૭ માટે વિદ્વાન વકીલ.

૯. પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા પછી અને કેસના સમગ્ર રેકૉર્ડને જોયા પછી, જે હકીકત બહાર આવી છે તે એ છે કે અરજદારોની સમગ્ર અરજી એ વાર્તાની આસપાસ કેન્દ્રિત છે કે પ્રતિવાદી નંબર ૭ નું પોલીસ દ્વારા ગામમાંથી ૨૨/૦૮/૨૦૧૫ પર લગભગ ૦૫-૦૦ વાગ્યે અપહરણ કરવામાં આવ્યું હતું:તેનપુર, તાલુકા બાયડ, જિલ્લો:અરજદારોની નજર સામે અરાવલીને ગેરકાયદેસર કસ્ટડીમાં રાખવામાં આવ્યો હતો જ્યાં સુધી તેને બીજા દિવસે લગભગ ૧૨-૦૦ એટલે કે ૨૩/૦૮/૨૦૧૫ પર મુક્ત કરવામાં આવ્યો ન

હતો.આ હેતુ માટે, આ હેબિયસ કોર્પસ પિટિશન ૨૨/૦૯/૨૦૧૫ ની મધ્યરાત્રિએ અને ૨૩/૦૯/૨૦૧૫ ની વહેલી સવારે માનનીય ન્યાયાધીશોના નિવાસસ્થાને શરૂ કરવામાં આવી હતી જેમાં કોર્ટ (કોરમ:ન્યાયમૂર્તિ એમ. આર. શાહ અને ન્યાયમૂર્તિ કે. જે. ઠાકર) એ નોટિસ જારી કરવાનો અને તેને ૨૪/૦૯/૨૦૧૫ પર પરત કરવા યોગ્ય બનાવવાનો આદેશ પસાર કર્યો હતો, જે દિવસે અરજદારો વતી હાજર રહેલા વકીલે અદાલતમાં જણાવ્યું હતું કે કોર્પસ-પ્રતિવાદી નંબર ૭ વ્યક્તિગત રીતે કોર્ટમાં હાજર છે.

૯.૧ એ નોંધવું જોઈએ કે અરજદારોને પૂરતી તક આપવામાં આવી હોવા છતાં તેઓએ અગાઉની ખંડપીઠે નોંધ્યા મુજબ અરજીમાં કરેલા દાવાઓ સમજાવ્યા નથી.ત્યારબાદ, કોર્પસને પક્ષકાર નંબર ૭ તરીકે જોડવામાં આવ્યો હતો અને કોર્પસ સિવાય અન્ય કોઈએ યોગ્ય જવાબ દાખલ કર્યો નથી.અરજદારોએ જવાબ દાખલ કર્યો હોવા છતાં, તે સંતોષકારક અને અરજીમાં કરવામાં આવેલા દાવાઓને સમર્થન આપતો હોવાનું જણાયું ન હતું.બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો અરજદારોએ અરજીમાં તેમના દ્વારા કરવામાં આવેલા આરોપોને સાબિત કરવા માટે તેમને આપવામાં આવેલી તકોનો લાભ લીધો નથી.અરજદારોના નિવેદનોમાં ગંભીર વિરોધાભાસ હોવા છતાં તેમણે અરજીમાં આપેલા સંસ્કરણને સમજાવવાનો પ્રયાસ કર્યો નથી.

૯.૨ આ અદાલતે ૨૪/૦૯/૨૦૧૫ તારીખનો આદેશ પસાર કરતી વખતે, ખાસ કરીને નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું હતું:

“ ૫.૦૦ કોર્પસ શ્રી હાર્દિક પટેલનું નિવેદન તેમજ અરજદારો વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી મંગુકિયાના નિવેદનો અને કોર્પસ શ્રી હાર્દિક પટેલ દ્વારા વર્ણવવામાં આવેલી ઘટનાઓના ક્રમને ધ્યાનમાં લીધા પછી, જે તેમણે તેમના નિવેદનમાં જણાવ્યું છે અને જેને સીલબંધ કવરમાં રાખવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો છે, અમે પ્રથમ દૃષ્ટિએ અભિપ્રાય ધરાવીએ છીએ કે અહીં અરજદારોએ વર્તમાન અરજીમાં કરવામાં આવેલા આરોપોને સાબિત કરવા જરૂરી છે, જેના કારણે કોર્ટને હેબીયસ કોર્પસ કાર્યવાહી તરત જ શરૂ કરવા માટે વિશ્વાસ થયો જે ૨૩/૯/૨૦૧૫ પર સવારે ૧-૩૦ છે અને તે જ ધ્યાનમાં રાખીને, અમે પ્રથમ દૃષ્ટિએ અભિપ્રાય આપીએ છીએ. વર્તમાન અરજીમાં અરજદારો દ્વારા કરવામાં આવેલા આક્ષેપોના સંદર્ભમાં તેઓ બિલકુલ સંતુષ્ટ નથી.જો કે, અરજીમાં કરવામાં આવેલા આરોપોને સાબિત કરવા માટે અરજદારો અને/અથવા તેમના વકીલને વધુ તક આપવાની જરૂર છે.તે કારણ છે કે જો કોઈએ અદાલતને ગેરમાર્ગે દોરવાનો પ્રયાસ કર્યો હોય અને/અથવા ખોટા નિવેદનો આપ્યા હોય અને અદાલતી કાર્યવાહીને હળવી રીતે લીધી હોય, તો તેને મંજૂરી આપી શકાતી નથી અને/અથવા સહન કરી શકાતી નથી.કોઈ પણ વ્યક્તિ, તે ગમે તે હોય, તેને અદાલતી કાર્યવાહીને હળવાશથી લેવાની મંજૂરી આપી શકાય નહીં અને/અથવા અદાલત અથવા અદાલતી કાર્યવાહીને સવારી માટે લેવાની મંજૂરી આપી શકાતી

નથી.અરજી પણ સોગંદનામા પર નથી અને તેથી બંને અરજદારો આજે જ દિવસ દરમિયાન વર્તમાન અરજીની પુષ્ટિ કરે છે.”

[ભાર મૂકવામાં આવ્યો]

૯.૩ તેવી જ રીતે, ૦૬/૧૧/૨૦૧૫ ના આદેશ દ્વારા, આ અદાલતે ફરીથી અરજદારોને આરોપોને સાબિત કરવા અને તેના માટે યોગ્ય સોગંદનામું દાખલ કરવા માટે પૂરતી તક આપી:

“..... ૩. આ તબક્કે, અરજદારો વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી પ્રજાપતિએ ઉપરોક્ત બાબતનો વિરોધ કર્યો છે અને કહ્યું છે કે આ બાબતને ૦૫/૧૧/૨૦૧૫ પર સ્થગિત કરતી વખતે માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે આદેશ આપ્યો છે કે જો ઉચ્ચ અદાલત હેબિયસ કોર્પસ અરજીની સુનાવણી સાથે આગળ વધવા માંગે છે, તો તે આગળ વધી શકે છે.તેણીએ કહ્યું છે કે તેણી કરી રહી છે ઉપરોક્ત નિવેદન, અરજદારો વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલોમાંના એક શ્રી બી. એમ. મંગુકિયાની સૂચના હેઠળ.તેમણે આ મામલાને સ્થગિત કરવાની તેમની વિનંતીનો પુનરોચ્ચાર કર્યો છે.આજે પણ ન તો સ્થગનની માંગ કરતી કોઈ અરજી છે અને/અથવા અરજદારો વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ દ્વારા વધુ સોગંદનામું દાખલ કરવા માટે સમય વધારવા માટે કોઈ અરજી દાખલ કરવામાં આવી નથી.સ્થગન માટેની વિનંતી કરતી વખતે પણ અરજદાર વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રીમતી પ્રજાપતિ એ સ્પષ્ટ કરી રહ્યા નથી કે સુનાવણીની આગામી તારીખે અથવા તે

પહેલાં (જો કોર્ટ આ બાબતને સ્થગિત કરવા માટે ઈચ્છુક હોય તો) વધુ સોગંદનામું અરજદારો દ્વારા દાખલ કરવામાં આવશે કે નહીં. ઉપરોક્તમાંથી અને જો કે પૂરતો સમય આપવામાં આવ્યો છે અને અરજદારોને અગાઉના આદેશ મુજબ સોગંદનામું દાખલ કરવા માટે વારંવાર તકો આપવામાં આવી છે, એક અથવા બીજા આધાર પર, અરજદારો અમારા અગાઉના આદેશો અનુસાર દાખલ કરવા માટે જરૂરી વધુ સોગંદનામું દાખલ કરી રહ્યાં નથી અને તે પ્રથમ દષ્ટિએ લાગે છે કે અરજદારો દ્વારા અરજીમાં કરવામાં આવેલા આક્ષેપોને સમર્થન આપતા વધુ સોગંદનામું દાખલ કરવાનું ટાળવાનો ઈરાદાપૂર્વકનો પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો છે. આ રીતે વિદ્વાન એડવોકેટ જનરલ શ્રી ત્રિવેદી એ રજૂ કરવામાં વાજબી છે કે જો અરજદારો આ અદાલત સમક્ષ અન્ય કાર્યવાહી દાખલ કરી શકે છે અને માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત સમક્ષ એસએલપી પણ દાખલ કરી શકે છે (જે અરજદારોની સૂચના વિના ન હોઈ શકે) તો અરજદારો માટે વધુ સોગંદનામું દાખલ ન કરવાનું અને/અથવા વકીલોને કોઈ વધુ સૂચના ન આપવાનું કોઈ કારણ નથી. આ સંજોગોમાં અમે હાલની અરજીની સુનાવણી સાથે આગળ વધ્યા હોત. જો કે, આ મામલાની ગંભીરતાને ધ્યાનમાં રાખીને, અમે હજી પણ અરજદારો અને/અથવા તેમના વકીલોને વધુ સોગંદનામું દાખલ કરવા માટે એક વધારાની તક આપીએ છીએ, જો તેઓ અરજીમાં કરવામાં આવેલા આરોપોને સાબિત કરવા માંગતા હોય, જેના આધારે અમે આ બાબતને ખૂબ જ ગંભીરતાથી લીધી હતી અને મધ્યરાત્રિએ અમારા નિવાસસ્થાને આ બાબતને હાથ ધરી હતી કારણ કે રાજ્ય દ્વારા ગંભીરતાથી આશંકા વ્યક્ત કરવામાં આવી હતી કે રાજ્યના પોલીસ અધિકારીઓ દ્વારા અપહરણના આક્ષેપો સંપૂર્ણ તુરંચ અને પાયાવિહોણા હતા અને માત્ર અફવા

ફેલાવવાના હેતુથી હતા અને તેથી, અમે આ બાબતને ૨૩/૧૧/૨૦૧૫ પર મોકૂફ રાખીએ છીએ જેથી તેઓ અરજદારોને એક વધારાની તક આપી શકે જો તેમને અમારા અગાઉના આદેશો અનુસાર ફાઇલ કરવાની જરૂર હોય તો વધુ સોગંદનામું દાખલ કરવા.જો અરજદારો વતી હાજર રહેલા વિદ્વતાપૂર્ણ વકીલો દ્વારા અરજદારોને મળવા માટે કોઈ વિનંતી કરવામાં આવે છે, જેઓ હાલમાં કેટલાક અન્ય કેસોમાં ન્યાયિક કસ્ટડીમાં છે, અને જેથી તેઓ આ બાબતે વધુ સૂચનાઓ મેળવી શકે અને વધુ સોગંદનામું દાખલ કરી શકે અને/અથવા કોઈપણ અરજદારો દ્વારા તેની પુષ્ટિ કરી શકે, તો તેઓ અમારા અગાઉના આદેશમાં જણાવ્યા મુજબ સંબંધિત અધિકારીઓનો સંપર્ક કરી શકે છે કારણ કે અરજદાર અને/અથવા તેમના વકીલોને પહેલેથી જ પૂરતી તકો આપવામાં આવી છે અને અહીં ઉપર અવલોકન કરવામાં આવ્યું છે તેમ અરજદારો અને/અથવા તેમના વકીલો દ્વારા ઇરાદાપૂર્વક આ બાબતને બિનજરૂરી રીતે લંબાવવાના પ્રયાસો કરવામાં આવ્યા હોવાનું જણાય છે, જ્યારે કેસ મોકૂફ રાખવામાં આવે છે. ૨૩/૧૧/૨૦૧૫ ને ધ્યાનમાં રાખીને, એવું જોવામાં આવે છે કે જો કોઈ વધુ સોગંદનામું દાખલ કરવામાં ન આવે, જે ૨૩/૧૧/૨૦૧૫ પર અથવા તે પહેલાં અમારા અગાઉના આદેશો અનુસાર દાખલ કરવું જરૂરી છે, તો જરૂરી પરિણામો આવી શકે છે અને પ્રતિકૂળ અનુમાન લગાવી શકાય છે.

[ભાર મૂકવામાં આવ્યો]

૯.૪ હકીકતમાં, અરજીમાં કરવામાં આવેલી રજૂઆતો તથા અરજદારો અને તેમના વિદ્વાન વકીલ તરફથી દર્શાવવામાં આવેલી કેસની ગંભીરતાને ધ્યાનમાં લઈને, ભારતના બંધારણ દ્વારા નાગરિકોના પ્રદાન કરાયેલા મૂળભૂત અધિકારોના સંરક્ષક તરીકે આ અદાલતે તા. ૨૨/૨૩/૦૯/૨૦૧૫ની મધરાતે આ શીર્ષકવાળી અરજીની અદાલતી કાર્યવાહી હાથ ધરવાની મંજૂરી આપી હતી, જેનો એકમાત્ર હેતુ એ સુનિશ્ચિત કરવાનો હતો કે કોર્પસ શ્રી હાર્દિક પટેલને કોઈપણ ગેરકાયદેસર કસ્ટડી, ગેરકાયદેસર અટકાયત અથવા અપહરણનો ભોગ બનવું ન પડે.

૯.૫ નોંધપાત્ર સ્થગન અને આ અદાલત દ્વારા પૂરતો સમય આપવામાં આવ્યા પછી પણ, અરજદારો અરજીમાં કરવામાં આવેલા આરોપોને સાબિત કરી શક્યા ન હતા.હકીકતમાં અરજીમાં અરજદારો દ્વારા જણાવેલી દલીલો અને ત્યારબાદ સહાયક વ્યક્તિઓ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી દલીલો પણ તેનાથી વિરુદ્ધ છે.

૧૦. તે કહેવાની જરૂર નથી કે અરજદારોએ પ્રત્યુત્તરમાં તેમના સોગંદનામા દ્વારા જણાવ્યું હતું કે તેઓ અરજીમાં કરવામાં આવેલા આક્ષેપોના સંબંધમાં દાવાઓ માટે દબાણ કરવા માંગતા નથી.જો કે, આ અદાલતે અરજદારોને એ હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને અરજી પાછી ખેંચવાની મંજૂરી આપી ન હતી કે

૦૯/૧૨/૨૦૧૫ ના આદેશ દ્વારા, આ અદાલતે નિર્ધારણ માટે નીચેના પ્રશ્નો ઉઠાવ્યા હતા જેનો નિર્ણય અને તે મુજબ જવાબ આપવો જરૂરી હતો.

૧૦.૧ આ અદાલત દ્વારા ઘડવામાં આવેલ પ્રશ્ન નંબર ૧ નીચે મુજબ છે:

“૧ શું આ માનનીય અદાલતે સંતુષ્ટ થયા પછી, જાહેર કરવું જોઈએ કે અહીંના અરજદારોએ ખોટા અને બિનકાર્યક્ષમ સોગંદનામા દાખલ કરીને આ માનનીય અદાલતનો સંપર્ક કર્યો છે અને તેથી, ન્યાયિક પ્રક્રિયાનો દુરુપયોગ કરવા માટે, અનુકરણીય અને શિક્ષાત્મક કિંમત સાથે શીર્ષકવાળી રિટ અરજીને બરતરફ કરવી જોઈએ?”

૧૦.૧.૧ અરજીમાં કરવામાં આવેલા દાવાઓ અને અરજદારો દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલા અનુગામી સોગંદનામાઓ પર ધ્યાન આપવા પર અમારો અભિપ્રાય છે કે અરજદારો સચોટ તથ્યો સાથે આવ્યા નથી અને પૂરતી તકો પણ આપવામાં આવી હતી પરંતુ તેમ છતાં અરજદારો દ્વારા ઉપરોક્ત આક્ષેપોને યોગ્ય રીતે સમજાવવામાં આવ્યા નથી. અરજદારો માટે વિદ્વાન વકીલ શ્રી મંગુકિયાએ દાવો કર્યો છે તેમ કહેવાતું 'અધિભારિત વાતાવરણ' અસ્તિત્વમાં છે કે નહીં અથવા તે અરજદારો અને તેમના સાથીઓ દ્વારા બનાવવામાં આવ્યું હતું કે કેમ તે શંકાનો વિષય છે. કેસની એકંદર હકીકતો અને સંજોગોને ધ્યાનમાં લેતા, અમે એવા નિષ્કર્ષ પર પહોંચ્યા છીએ કે અરજદારોએ ઉતાવળમાં અને

૨૨/૦૯/૨૦૧૫ પર પ્રતિવાદી નંબર ૭ ના ઠેકાણા વિશે પૂરતી માહિતી એકત્રિત કર્યા વિના કામ કર્યું હતું. જ્યારે કોઈ આકસ્મિક પરિસ્થિતિ ન હતી ત્યારે અરજદારોએ આવી ગભરાટ પેદા કરવાનું અમને કોઈ કારણ કે તર્ક દેખાતો નથી. અરજદારો ચોક્કસપણે ૨૩/૦૯/૨૦૧૫ પર ૦૧-૩૦ થી ૦૨-૦૦ પર આ અરજ સાથે ઉતાવળ કરવાને બદલે બીજા દિવસે અદાલતની કામગીરીની રાહ જોઈ શક્યા હોત. તેમાં કોઈ શંકા નથી કે અદાલતના દરવાજા દરેક વાદી માટે ખુલ્લા છે પરંતુ તુરંચ અથવા વૈભવી મુકદ્દમાઓ અથવા પબ્લિસિટી સ્ટેટ મુકદ્દમાના કિસ્સામાં આવું ન હોવું જોઈએ.

૧૦.૨ આ અદાલત દ્વારા ઘડવામાં આવેલ પ્રશ્ન નંબર ૨ નીચે મુજબ છે:

“૨ શું આ માનનીય અદાલતે ઉપરોક્ત સંદર્ભ મુજબ સંતુષ્ટ થયા પછી, ખોટા પુરાવા આપવા માટે ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૧૯૧ થી ૧૯૩, ૧૯૬ અને અન્ય લાગુ જોગવાઈઓની જોગવાઈઓ અનુસાર અરજદાર સામે કાર્યવાહી કરવા માટે યોગ્ય નિર્દેશો જારી કરવા જોઈએ?”

૧૦.૨.૧ જ્યાં સુધી પ્રશ્ન નંબર ૨ નો સંબંધ છે, અમારો અભિપ્રાય છે કે અરજદારોને ખોટા પુરાવા આપવા માટે ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૧૯૧ થી ૧૯૩, ૧૯૬ અને અન્ય લાગુ જોગવાઈઓની જોગવાઈઓ અનુસાર કાર્યવાહીનો નિર્દેશ આપવાને બદલે કોઈપણ પક્ષ કાર્યવાહીની પ્રમાણિત નકલ માટે અરજી

કરી શકે છે અને જો તેઓ એવું વિચારે છે તો યોગ્ય અદાલત સમક્ષ યોગ્ય કાર્યવાહી દાખલ કરી શકે છે. આ અદાલત માટે આ તબક્કે કોઈ તારણો આપવાનું યોગ્ય રહેશે નહીં કારણ કે તે વિવિધ ટ્રાયલ કોર્ટ/ઓ સમક્ષ પડતર પક્ષકારોના કેસને પૂર્વગ્રહિત કરી શકે છે.

૧૦.૩ તેવી જ રીતે, આ અદાલત દ્વારા ઘડવામાં આવેલ પ્રશ્ન નંબર ૩ નીચે મુજબ છે:

“૩. શું આ માનનીય અદાલતે અરજદારોના કહેવા પર ન્યાયિક સમય અને જાહેર નાણાંનો બગાડ કરવાની મંજૂરી આપવી જોઈએ, જેમણે પોલીસ સત્તાવાળાઓ દ્વારા શ્રી હાર્દિક પટેલનું અપહરણ અને ગેરકાયદેસર રીતે કેદ કરવાની વાર્તા રચીને સમાજમાં અશાંતિ અને કાયદો અને વ્યવસ્થાની સ્થિતિ પેદા કરવા માટે બિનજરૂરી સનસનાટી અને આઘાત પેદા કરવા માટે તેમની દુર્ભાવનાપૂર્ણ અને ખરાબ ઈરાદાની રચના કરવા માટે કેપ્શન કાર્યવાહી શરૂ કરી છે?”

૧૦.૩.૧ જ્યાં સુધી પ્રશ્ન નંબર ૩ નો સંબંધ છે, અમે એમ કહેવા માંગતા નથી કે કાર્યવાહી દુર્ભાવનાપૂર્ણ હતી પરંતુ શ્રેષ્ઠ રીતે તે સારી રીતે હેતુપૂર્વક અથવા સારી રીતે સ્થાપિત ન હોવાનું કહી શકાય. પોલીસ દ્વારા કોર્પસના અપહરણની કથિત વાર્તા યોગ્ય ન હતી કારણ કે જો અરજદારોની વાત સ્વીકારવામાં આવે તો પણ, જ્યારે પોલીસે તે જે કારમાં મુસાફરી કરી રહ્યો હતો

તેને કોર્ડન કરી હતી તે સમયે કોર્પસમાં કોઈ મોબાઈલ ન હતો.માત્ર એટલા માટે કે તેઓ સંબંધિત સમયે પ્રવર્તમાન તણાવપૂર્ણ અધિભારિત પરિસ્થિતિને ધ્યાનમાં રાખીને કોર્પસનો સંપર્ક કરવામાં અસમર્થ હતા, અરજદારો બીજો વિચાર કર્યા વિના આ અરજી સાથે દોડી ગયા.હકીકતમાં એવું કહી શકાય કે પોલીસ સત્તાવાળાઓ દ્વારા કોર્પસનું અપહરણ કરવામાં આવ્યું હોવાનો તેમનો નિષ્કર્ષ ખોટો હતો અને ધારણા ખોટી હોવાથી, તેઓએ સાચા તથ્યોની ચકાસણી કર્યા વિના બિનજરૂરી રીતે આ અરજી દાખલ કરીને ખોટા માર્ગ પર ચાલ્યા ગયા.એ નોંધવું જોઈએ કે સમગ્ર અંધાધૂંધી અરજદારો દ્વારા તેમની સુવિધા અને યોગ્યતા અનુસાર સર્જાયેલી કાલ્પનિક પરિસ્થિતિને કારણે થઈ હતી.

૧૦.૪ જ્યાં સુધી પ્રશ્ન નંબર ૪ નો સંબંધ છે, તે નીચે મુજબ વાંચે છે:

“૪. શું અરજદારો જેવા પક્ષકારોને ખોટી જુબાની, પૂર્વધારણા અને પ્રેરિત જૂઠાણું જેવા અનૈતિક કૃત્યોમાં સામેલ થઈને પોલીસ અધિકારીઓની છબી અને પ્રતિષ્ઠાને કલંકિત કરીને વ્યક્તિગત લાભ માટે ન્યાયના પ્રવાહને પ્રદૂષિત કરવાની મંજૂરી આપવી જોઈએ, રાજ્ય સામે હેબિયસ કોર્પસ કાર્યવાહી, અને પછી ફક્ત અરજી પાછી ખેંચીને સ્કોટ-ફ્રી જવાની મંજૂરી આપવી જોઈએ?”

૧૦.૪.૧ અમારો મત છે કે તે પ્રશ્ન નંબર ૨ સાથે જોડાયેલ છે.આ પ્રશ્નનો જવાબ પુરાવાનો વિષય છે.આ બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને, આ અદાલત માટે આ તબક્કે રાજ્ય સામે હેબિયસ કોર્પસ કાર્યવાહી શરૂ કરીને ખોટી જુબાની, પૂર્વધારણા અને પ્રેરિત જૂઠાણું અંગે કોઈ તારણ આપવું યોગ્ય રહેશે નહીં કારણ કે તે ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ પડતર કાર્યવાહીને અસર કરશે.અમે પ્રશ્ન નંબર ૪ માટે કોઈ તારણ આપી રહ્યા નથી કારણ કે તે કેસને પૂર્વગ્રહ કરી શકે છે.જો કે અમે સ્પષ્ટ કરીએ છીએ કે અમે અરજદારો અથવા કોર્પસની કાર્યવાહીને કલીન ચિટ આપી રહ્યા નથી અને/અથવા અમે ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ પડતર કેસને પૂર્વગ્રહ ન કરવા માટે અરજદારોના વર્તન વિશે હકારાત્મક કે નકારાત્મક રીતે કોઈ તારણ આપી રહ્યા નથી.

૧૦.૫ અંતે, પ્રશ્ન નંબર ૫ અહીં પુનઃઉત્પાદિત કરવામાં આવ્યો છે:

“૫. શું હેબિયસ કોર્પસ માટે ઉપરોક્ત રિટ પિટિશન દાખલ કરનારા અરજદારોના વકીલ, બાર કાઉન્સિલના નિયમો સાથે વાંચેલા એડવોકેટ્સ એક્ટ, ૧૯૭૧ હેઠળ લાદવામાં આવેલી તેમની ફરજ સાથે સુસંગત માનનીય અદાલતને મદદ કરવા માટે આ માનનીય અદાલતના અધિકારી તરીકે કામ કરવા માટે બંધાયેલા નથી?”

૧૦.૫.૧ વિદ્વાન એડવોકેટ જનરલ દ્વારા યોગ્ય રીતે દર્શાવવામાં આવેલા પ્રશ્ન નંબર ૫ના સંદર્ભમાં, અમે એક સામાન્ય નોંધ પર ઉલ્લેખ કરવા માંગીએ છીએ કે પક્ષકારોના વકીલો વકીલો અધિનિયમ, ૧૯૭૧ હેઠળ લાદવામાં

આવેલી તેમની ફરજો સાથે સુસંગત અદાલતને મદદ કરવા માટે અદાલતના અધિકારીઓ તરીકે કામ કરવા માટે બંધાયેલા છે.અમારું માનવું છે કે ફર્સ્ટ ગ્રેડ પ્લીડરના કેસમાં મદ્રાસ હાઈકોર્ટની ફુલ બેન્ચનો નિર્ણય અને ગુરુ પ્રસાદ મુખ્તાર (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં પટના હાઈકોર્ટનો નિર્ણય કેસની હકીકતો અને સંજોગો પર ન્યાયી રીતે લાગુ પડે છે.તે ખૂબ જ સાચું છે કે વકીલો અદાલત તેમજ ક્લાયન્ટ પ્રત્યે ફરજ બંધાયેલા છે અને તેઓએ તે જ સંતુલિત કરવું જોઈએ.હિમાયત એક ઉમદા વ્યવસાય હોવાથી તેનો ઉપયોગ મુકદ્દમાઓ અને મોટા પ્રમાણમાં લોકોના લાભ માટે થવો જોઈએ.તે પુનરાવર્તન કરવા યોગ્ય છે કે યોગ્ય તથ્યોની ચકાસણી કર્યા વિના અદાલતને ગેરમાર્ગે દોરવી અથવા ઉતાવળમાં કાર્યવાહી કરવી એ વ્યવસાયના સભ્યોના શિષ્ટાચારનો ભાગ નથી.અદાલતના અધિકારીઓ હોવાના કારણે વકીલોએ ધ્યાનમાં રાખવું જોઈએ કે સંસ્થા અન્ય કોઈ પણ વસ્તુ કરતાં પ્રથમ આવે છે.

૧૧. સમાપન કરતા પહેલા અમે એ પણ સ્પષ્ટ કરવા માંગીએ છીએ કે એવા કિસ્સાઓમાં કે જ્યાં બાબતો કાર્યાલય/અદાલતના ક્લાકો પછી અથવા રજાઓ દરમિયાન ખસેડવામાં આવે છે, રજિસ્ટ્રી હવે પછી કોઈ પણ બાબતને ખસેડી શકશે નહીં સિવાય કે તે નિયમો અનુસાર ટાઈપ કરવામાં આવે અને તેની પુષ્ટિ કરવામાં આવે.કોઈપણ કિસ્સામાં સંબંધિત વિભાગ જોશે કે અરજી/અરજી નિયમો સાથે સુસંગત છે અને તે પછી જ આ બાબત સંબંધિત અદાલત સમક્ષ

સૂચિબદ્ધ કરવા માટે માનનીય મુખ્ય ન્યાયાધીશ પાસેથી યોગ્ય પરવાનગી લેવા માટે ખસેડવામાં આવશે. રજિસ્ટ્રી એ જોશે કે માનનીય મુખ્ય ન્યાયાધીશ અને/અથવા સંબંધિત અદાલત/ન્યાયાધીશનો સંપર્ક કરતા પહેલા, સંબંધિત બાબત નિયમો હેઠળ સૂચવ્યા મુજબ યોગ્ય સ્વરૂપમાં છે.

૧૨. અમે સ્પષ્ટ કરીએ છીએ કે ન તો શ્રી કમલ ત્રિવેદી, વિદ્વાન એડવોકેટ જનરલ, શ્રી બી. એમ. મંગુકિયા, અરજદારો માટે વિદ્વાન વકીલ કે ન તો શ્રી ઝુબિન ભારદા, પ્રતિવાદી નંબર ૭ માટે વિદ્વાન વકીલને દસ્તાવેજો પર તપાસ કરવાની અને રજૂઆતો કરવાની મંજૂરી આપવામાં આવી ન હતી જે ફોજદારી કાર્યવાહીનો ભાગ છે. અમે ફક્ત એવા દસ્તાવેજો પર આધાર રાખ્યો છે જે અન્ય કોઈ અદાલત સમક્ષની કાર્યવાહીનો ભાગ નથી. અમે મુખ્યત્વે અરજી અને સોગંદનામાઓ અને દસ્તાવેજો અને જોડાણોનો અભ્યાસ કર્યો છે જે ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ આરોપપત્રનો ભાગ નથી. જ્યાં વિવિધ કાર્યવાહીઓ બાકી છે તે ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ પક્ષકારોને કોઈ પૂર્વગ્રહ ન થાય તે જોવા માટે, અમે ઉપર અવલોકન કર્યા મુજબ આ અરજીના રેકૉર્ડમાં રહેલા દસ્તાવેજો સિવાય અન્ય કોઈ દસ્તાવેજમાં તપાસ ન કરવી યોગ્ય હોવાનું વિચાર્યું છે.

૧૩ ઉપરોક્ત નિર્દેશોને ધ્યાનમાં રાખીને, અમે રિટ પિટિશનને ફગાવીએ છીએ અને અરજદારો પર રૂ. ૫૦૦૦/- નો દંડ લાદીએ છીએ. ફ્લેગ 'ડી' પર

સીલબંધ કવર જેમાં એડવોકેટ જનરલ દ્વારા ટેન્ડર કરાયેલ કવર અને શ્રી હાર્દિક પટેલનું નિવેદન આ કેસની નોંધમાં લેવામાં આવ્યું છે.નિયમ નાબૂદ કરવામાં આવે છે.

(ન્યાયમૂર્તિ કે. એસ. ઝવેરી)

(ન્યાયમૂર્તિ જી. બી. શાહ)

દિવ્યા

વિષય: હેબિયસ કોર્પસ અરજીમાં કથિત ગેરકાયદેસર અટકાયત/અપહરણના આક્ષેપો – આરોપોની અસત્યતા, ખોટા સોગંદનામા તથા અદાલતી પ્રક્રિયાના દુરુપયોગ અંગે અરજી ફગાવવા બાબત.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.